NAUJIENOS — PART 2 — Chicago 8, Ill. — Šeštadienis, spalio-Oct. 5 diena, 1957

Naujienų Antroji Dalis

NR. 384 CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS XIII METAI

JONAS VALAITIS

LIETUVIAI VARŠUVOJE

(ATSIMINIMAI - PASTABOS)

3.

Antanas Matulevičius papasakojo anekdotą iš lietuviško kaimo, kad pavaizduotų lietuvio rimtį ir ramybę. Esą, lietuvis ūkininkas ėjęs per kaimą į netoli buvusį bažnytkaimį. Jam einant pro pakelėje gyvenusio ūkininko vartus, iššoko šuo, puolė ūkininką ir, išplėšęs iš blauzdos mėsos gabalą, nusinešė. Ūkininkas tiktai jau arti bažnytkaimio pajutęs, kad kažkas nelemto įvyko, atsigrįžęs pratarė: "Ar neisi gulti!"

Stasys Čiurlionis papasakojo žydišką anekdotą, kaip du žydai prie Geležinių Vartų (Želazna Brama — žydų turgus) nutarė užeiti į karčiamą pavalgyti. Karčiamoje jiedu suvalgė dvi žuvis. Kai jie, suvalgę dvi žuvis, išėjo iš karčiamos ir suskaitė savo kojas, tai jų buvo penkios. Klausimas: kaip tat galėjo būti? Atsakymas: beskaičiuodami savo kojas, jie galėjo apsirikti. Šis anekdotas patiko ir mūsų kolegai lenkui.

Vaišės užtruko iki vėlyvos nakties. Pabaigoje vėl įkaitome ne tiktai dėl to, kad ir stikliuku buvome vaišinami, bet ir dėl to, kad pasišovėme išspręsti Jadvygos ir Unijos problemas. Jadvygos ir Jogailos Lenkija žlugo, sužlugdydama ir Lietuvą. Čia jau mūsų, lietuvių, ir lenko nuomonės ne tiktai išsiskyrė, bet ir kumštys buvo beįkaistančios. Betgi sąmonės susivaldyti dar užteko. Padėkojome vaišingiems šeimininkams, atsisveikinome ir, kits kitam žodžio netardami, išėjome į gatvę. Kurį laiką žingsniavome tylėdami, susikaupę. Stasys Čiurlionis staiga sustojo ir kolegai lenkui pareiškė: "Pereik, tamsta, į antrą gatvės pusę!" (Przeidź pan na drugą stroną ulicy!). Lenkas, matydamas, kad būtų pavojinga nepaklausyti lietuviškų lokių reikalavimo, nedelsdamas nužygiavo į antrąją gatvės pusę.

Lietuvis Murza — Mucha

Nors pragyvenimas Varšuvoje anuomet nebuvo brangus, bet lietuvio studento piniginiai ištekliai visuomet būdavo mažesni už pragyvenimo minimumą. Reikėjo ieškotis uždarbio privatinėmis pamokomis. Mano laimei vieną rytą mane sustabdė prie universiteto vartų senyvas ponas, sprendžiant iš jo uniformos, kurios nors rusų valstybinės įstaigos tarnautojas, ir paklausė, — ar aš nesutiksiu pamokyti jo sūnų, pirmosios klasės mokinį? Suprantamas daiktas, kad mielu noru sutikau, bet čia pat buvau paklaustas, ar aš ne lietuvis. Išgirdęs teigiamą atsakymą, ponas prabilo lietuviškai: "Na, tai šnekėkim lietuviškai".

Patenkintas jis paaiškino, kad prie vartų stovėjęs apie valandą laiko, praleidęs daug pro šalį ėjusių studentų ir pagaliau sustabdęs tą, kurį norėjęs, — lietuvį. Ponas nusivedė mane į netoli buvusį jo butą, labai erdvų, puošnų, su brangiais baldais ir brangiais paveikslais sienose. Mudu pasitiko jo sūnus Petrukas, gimnazijos mokinys. Ponas pristatė mane savo žmonai ir pasidžiaugė, kad laimingu būdu atradęs lietuvį. Ir ponia buvo labai patenkinta, o aš bene labiausiai, nes paaiškėjo, kad jų sūnus Petrukas yra vienas pirmųjų mokinių klasėje. Tačiau tėvai, o ypač motina, labai inteligentinga moteris, buvo tos nuomonės, kad nepakanka, kad mokinys pamokas išmoktų, reikia, kad jis, ką išmokęs, suprastų. Tad mano pareiga būsianti kas vakaras su jų sūnum pasikalbėti ir įsitikinti, ar jisai išmoktas pamokas gerai supranta.

Mano sutartis dėl sūnaus pamokų buvo trumpa ir aiški. Atlyginimas geras. Visi pietavome, o po pietų šeimininkas Murza Mucha (tokia buvo jo pavardė), pasiėmęs gitarą ir patogiai atsisėdęs uždainavo: "Motule mano, širdele mano, gana nuilsai, gana pavargai, kol mane užauginai"

Ponas Mucha vadino save totoriškos kilmės lietuviu, nes buvo gimęs ir augęs Lietuvoj, Suvalkų Kalvarijos apylinkėj. Jis esąs ainis tų totorių, kuriuos į Lietuvą yra atkeldinęs didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas. Vėliau paaiškėjo, kad žodis murzà nėra sudėtinės pavardės dalis, o priedas prie pavardės Muchà, reiškiąs aukštą kilmę, atitinkąs europišką "von".

Ponas Muchà buvo aukštas muitinės pareigūnas, muitinės kolegijos narys (člen tamožni). Muchų sūnus Petrukas buvo labai gabus, išmintingai auklėjamas, mandagus, meilus vaikas, nors buvo vienturtis. Visi jį mylėjome.

Deja, mūsų laimė nebuvo ilga. Nepraėjo nė pusės metų, kai vieną vakarą man, atėjusiam į pamoką, duris atidarė ir mane pasitiko ne Petrukas, kaip buvo įprasta, o patsai tėvas Muchà ir, labai susirūpinęs, pratarė, kad Petrukas apsirgo. Giliau kambary buvo trys vyrai — daktarų konsiliumas. Petrukas prikimusiu balsu kosėjo. Jau buvo daktarų nustatyta, kad apsirgęs gerklės džiova. Daktarų buvo patarta ligonį skubiai išvežti į užsienį — į pietus. Petrukas labai skubiai buvo nuvežtas į Italiją, bet apie po dviejų savaičių, eidamas Maršalų gatve pro Vienos geležk. stotį, sienoje pamačiau juodais apvadais skelbimą, kad yra miręs ir parvežamas gimnazijos mokinys Petrukas Muchà. Pranešama, kur ir kuriuo laiku bus laidojamas.

Palydėjom į kapus. Nenorėdamas nelaimingų tėvų skausmą naujinti, ilgoką laiką pas Muchus nesilankiau. Tačiau, kai nuėjau, namų sargas pasakė, kad Muchai yra nusikėlę į Varšuvos pakraštį. Sužinojęs iš sargo adresą, radau Muchus, susiglaudinusius mažame kukliame butely, kurio viduriniam kambarėly stovėjo Petruko spintelė su jo knygomis — vienintėlė kenčiančių tėvų paguoda.

"Voišnis"

Lietuvių Draugija buvo beruošianti savybės vakarą. Tokių vakarų būdavo mažiausiai vienas kas metai. Kaip tatai yra įprasta, kad nereikėtų mokėti valdžiai mokesčių, vieton biletų buvo dalinėjami kvietimai, už kuriuos kviečiamieji asmenys duodavo pinigų — auką. Kvietimų išnešiojimas ir pinigų surinkimas buvo studentų pareiga.

Ši pareiga nebuvo maloni, bet tam tikra prasme ir viliojanti — buvo proga surasti ir pažinti naujus lietuvius ir aplankyti senus pažįstamuosius. Be to dar, čia būdavo kaip ir varžybos, — kuriam pavyks daugiau aukų surinkti. Dar prieš prasidedant vakaro ruošai, kartą, eidamas viena antrinių Varšuvos gatvių, pastebėjau ant namo durų metalinę plokštelę su rusišku įrašu "Voišnis". Pagalvojau, kad čia neabejotinai gyvena lietuvis Vaišnys, kad jam ateity reikėtų pasiūlyt kvietimą į Lietuvių D-jos vakarą.

Kai atėjus laikui, apsiginklavęs kvietimais, paspaudžiau Vaišnio durų skambutį ir atsidarius durims įžengiau į vidų, mane pasitiko daili, puošni ponia. Lietuviškai pasveikinta, ji ne lietuviškai ir ne rusiškai, bet lenkiškai paaiškino, kad šiuo tarpu vyro nėra namie, mane labai mandagiai paprašė į turtingai apstatytą kambarį.

Reikalą, dėl kurio atėjau, teko dėstyti lenkiškai rusišku žargonu, atsiprašant, kad lenkiškai aš dar nemoku, nes nesenai atvykęs iš Lietuvos. Ponia mielai priėmė vyrui ir sau kvietimą į vakarą, nešykščiai užmokėjo ir paprašė į valgomąjį kambarį. Man žabaliojant lenkiškai, ponia matė, kad mudviem būtų patogiau susikalbėti rusiškai, bet į rusų kalbą neperėjo, o tatai reiškė, kad ji yra rusų kalbos nemokanti lenkė, nors jos vyro pavardė ant durų parašyta rusiškai.

Ponia apgailestavo, kad vyras tarnyboje, kad jam būtų labai malonu mane pažinti ir pasikalbėti lietuviškai; be to pridūrė, kad jos vyras yra atsikvietęs iš Lietuvos giminaitę, kuri tiktai lietuviškai tesupranta. Čia pat toji giminaitė buvo pašaukta. Tatai buvo apie 15 metų paprasta, bet nepaprasto grožio lietuvaitė kaimietė. Sunku būtų išreikšti šios mergaitės nustebimą ir džiaugsmą, kai ji buvo prakalbinta lietuviškai.

Mergaitė padėjo poniai paruošti arbatą. Jinai stoviniavo ir delsė, kad ilgiau nutęstų mudviem abiem taip įprasta lietuviška kalba.

Padėkojęs šeimininkei, išėjau patenkintas pasisekusiu atsilankymu pas Vaišnį. Vaišnio pavardė buvo parašyta ant durų rusiškai dėl to, kad Vaišnys buvo vienos Varšuvos pašto įstaigų viršininkas. Nors ne tiktai privatinių, bet ir viešųjų valstybinių, pvz. policijos, pašto, įstaigų tarnautojai Varšuvoje kalbėjo ir lenkiškai, tačiau valstybinių įstaigų oficialioji ir raštų kalba buvo rusų; dėl to ir Vaišnio pavardė ant jo durų parašyta rusiškai.

Gerokam laiko tarpui praėjus po atsilankymo pas Vaišnį, mane, einantį gatve netoli Vaišnio gyvenamosios vietos, staiga kažkas sulaikė už rankos. Atsigrįžęs pamačiau bestovinčią Vaišnio giminaitę. Per jos veidus riedėjo ašaros. Tatai buvo gimtosios kalbos ir tėviškės pasiilgimo ašarėlės.

"Ar Tamsta demokratas?"

Kai studentai, kad ir trumpom pvz. Kalėdų atostogom, išvykdavo Lietuvon, jiems neapsimokėjo pasilaikyti nuomojamus kambarius, nes susirasti naują kambarį nebuvo sunku. Tad ir man tekdavo keisti gyvenamąją vietą. Vienu tarpu gyvenau su Juozu Ciplijausku. Samdėmės kambarį pas advokatą Zubavičių (Zubowicz). Patsai šeimininkas, dar jaunas prisiekusiojo advokato padėjėjas, su šeima (žmona ir dukrele) gyveno keturių kambarių patogiame bute, kurių vienas buvo mudviem išnuomotas. Lietuva Zubavičiui nebuvo svetimas kraštas. Jisai buvo patenkintas ir net didžiavosi, kad jo gyventojai lietuviai. Nors buvo lenkas, bet ne šovinistas ir nevengdavo kalbėtis su mumis rusiškai.

Ir mano draugas Ciplijauskas tuomet dar menkai lenkiškai kalbėti temokėjo. Vieną vakarą mano draugas Juozas, grįžęs namo, žodžio man netaręs, greitomis nusimetęs ne tiktai paltą, bet ir švarką,

(TĄSA 2-ME PSL.)

(ATKELTA IŠ 1-MO PSL.)

prisipylė į praustuvą vandens ir, murdydamas galvą į vandenį, abiem rankom plovė-trinko plaukus, ko kasdien nedarydavo, — tiktai rankas plaudavosi. Paklaustas, kas atsitiko, kad jisai savo galvą, tarsi avį prieš kirpimą taip stropiai trenką, tylėjo, pakartotinai pylėsi į praustuvą vandens ir abiem rankom braukė-glostė plaukus. Pagaliau, šluostydamas taip stropiai plautą galvą, pasipasakojo, kad jisai buvo kirpykloje ir kai kirpėjas, jį nukirpęs ir nuskutęs, klausė, ar nereikia odekolono, pudros, tai atsakęs, kad ne. Bet, kai buvo paklaustas, ar nereikėtų "želazką", tai pagalvojęs, kad tatai bus koks nekaltas dalykas ir pasakęs, kad taip. Na, ir kai kirpėjas pradėjęs įkaitintom replėm jam plaukus sukti, tai jau buvę per vėlu atsisakyt. Abudu įsitikinom, kad nereikia vengti pramokti lenkų kalbos.

Advokatas Zubavičius buvo vienas žymesniųjų lenkų visuomenės veikėjų; rašė straipsnius lenkiškiems žurnalams ekonominiais bei socialiniais klausimais. Savo nusistatymu buvo šalininkas anuomet Nemojevskio redaguojamo laikraščio "Nepriklausomoji Mintis" ("Mysl Niepodległa"); pritarė, o gal būt, ir priklausė lenkų socialistų partijai PPS.

Lietuvius, o dėl to ir mane su mano draugu Ciplijausku, Zubavičius laikė pranašesniais už lenkus. Kai parašydavo straipsnį, tai prieš atiduodamas redakcijai beldėsi į mudviejų kambario duris, skaitė savo straipsnį ir prašė pasakyti, ar viskas gerai, ar nereikėtų ką pataisyti.

Kai mėgindavau aiškinti, kad aš negaliu būti jo straipsnių kritikas dėl to, jog nesu dar tiek prasilavinęs ir pažinęs gyvenimą, kad galėčiau ką rimta pasakyti dėl straipsnio, Zubavičius pabrėžtinai teigė, kad lietuviai iš prigimties yra protingi ir gabūs ir kad šito pakanka.

Vieno sekmadienio vakarą buvau namie tiktai vienas. Pasibeldė į duris ir, man atidarius ir paprašius, įėjo jau ne vienas Zubavičius, o su antru senesniu ponu, kuris, kaip vėliau paaiškėjo, buvo vyresnysis Zubavičiaus brolis, medicinos daktaras. D-ras Zubavičius jau žinojo, kad esu lietuvis, pakartojo brolio nuomonę, jog lietuviai yra protingi vyrai ir, be kita ko, paklausė, ar aš esu demokratas ("Czy pan demokrata?"). Toks klausimas man buvo keistas. Mėginau aiškinti, kad esu kilęs iš kaimiečių; dėl to ir norėdamas aš nedemokratas būti negalėčiau. Daktaras iš savo pusės pabrėžė, kad Lenkija dar tebeserga žydrojo kraujo liga (choroba krwi błękitnej), kad reikia šią chronišką ligą gydyti.

Iš tikrųjų anuometinė Varšuva, kaip iš šio pavyzdžio galima spręsti, demokratėjo ir demokratėjimu didžiavosi. Tačiau dvarai ir dvarų įtakoje buvusi likusioji Lenkija tebeskendėjo poniškųjų tradicijų baloje.

"Lietuvių" Žemininkija

Pagrindinių universiteto rūmų apatinės bendrinės patalpos sienoje buvo lenta studentų skelbimams kabinti. Studentai nepraleisdavo progos į šią lentą pasižiūrėti, nes čia ne tiktai studentai skelbimus kabindavo, bet ir pašaliečiai, pvz. siūlydami studentams privatines pamokas, gyventi kambarius ir kt. Kartą, peržvelgdamas skelbimus, radau pranešimą, kviečiantį lietuvius studentus susirinkti pažymėtam kambary (auditorijoj) paskirtą valandą pasitarti Lietuvių Žemininkijos steigimo reikalu.

Rusų valdžios universitetuose vakarų Europos (Vokietijos) pavyzdžio studentų korporacijų nebuvo. Tiesa, išimtį sudarė Dorpato Universitetas ir Peterburgo Kariškoji Medicinos Akademija, kurioje garsėjo Nagevičiaus anuomet įsteigta lietuvių korporacija Fraternitas Lituanica. Rusijos universitetų studentai steigdavo sambūrius žemininkijomis (Zemliačestva) vadinamus pagal sritis, iš kurių buvo kilę. Žemininkijų nariai nedėvėjo išsiskiriančių uniformų, ženklų, špagų ir korporacijoms būdingų ceremonijų ne tiktai nesisavino, bet tatai sąmoningai neigė. Žemininkijų tikslas buvo išlaikyti sritinę tarmę, papročius, ruošti pasilinksminimus, pašelpti varginguosius draugus.

Skirtą valandą atvykęs į susirinkimo vietą, radau apie 10 rusų studentų, buv. seminaristų, besiruošusių į pravoslavų popus, kuriems tačiau buvo valdžios leista ir buvo išimties proga įstoti į atidarytąjį Varšuvos Universitetą. Paklausti, ar čia renkasi lietuviai, atsakė — taip! Tačiau čia pat paaiškėjo, kad jie nekalba lietuviškai, kad jie baltieji rusai, tikriau sakant, gudai iš Minsko, Pinsko, Vitebsko srities. Jie lietuviais save vadino dėl to, kad jų protėvių žemė priklausiusi Lietuvai. Palinkėjęs jiems sėkmės, išėjau.

Generalgubernatorius Skalonas

Nekartą esu girdėjęs varšuviečius lietuvius, kalbančius, kaip važiuoja Varšuvos gatvėmis Skalonas.

Varšuvą ir visą Lenkiją valdė galingasis caro valdžios atstovas generalgubernatorius Skalonas. Skalono žinioje buvo ir Lietuvos dalis — Suvalkija. Skalonas gyveno, kaip jau anksčiau paminėta, iškilminguose Belvederio rūmuose Lazenkų parko kampe. Rūmai iš visų pusių buvo saugomi policijos sargybų. Skalonas, daug žmonių laikęs kalėjimuose, ir patsai buvo kalinys, kuriam grėsė pavojus būti nušautam, ar mestos bombos sudraskytam, jei mėgintų iš Belvederio rūmų išeiti į gatvę.

Lenkija nepalyginamai daugiau už Lietuvą turėjo laisvės ir teisių. Taip pvz. spaudos draudimo tokio, kaip Lietuvoje, niekad Lenkijoje nebuvo. Ir cenzūra nebuvo tokia aštri, kaip Lietuvoje jau spaudą atgavus. Be periodinės spaudos — laikraščių, žurnalų — lenkai išleisdavo labai daug knygų. Varšuvoje buvo pagarsėjusi didelė Gebetnerio ir Volfo knygų leidykla ir knygynas dideliuose savuose namuose Varšuvos vidury. Varšuvoje lenkai turėjo savas mokyklas: Rotvando ir Vavelbergo vardo aukštąją technikos mokyklą, keletą gimnazijų, kurtnebylių institutą, visą eilę smulkaus ūkio šakų mokyklų (bitininkystės, daržininkystės ir kt.). Varšuvos teatrai — ir užsieniuos garsėjęs operetės teatras Naujienos (Nowosci), dramos, vasaros teatras, — nors rusų valdžios lėšomis išlaikomi, buvo lenkiški, lenkų kalba. Net Varšuvos policija kalbėjo lenkiškai. Policininkai dėvėjo rusų armijos karininkų pavyzdžio uniformą, mūvėjo baltas pirštines, švariai atrodė; mandagūs ir paslaugūs, visiškai ne tokie, kaip pačios Rusijos, o ir ano meto Lietuvos policininkai (zemskiai).

Nors lenkai naudojosi pusėtinai plačiomis kultūrinėmis teisėmis, bet jie visais būdais bei priemonėmis siekė Lenkijos visiškos nepriklausomybės. Be cenzūros, žandarmerijos, slopinusių laisvės siekusių lenkų žygius, Skalonui tekdavo imtis ir nekasdieniškų priemonių lenkams bausti. Viena tokių priemonių buvo lenkiškų mokyklų uždarinėjimas. Mokyklas, pvz. gimnazijas uždarius, mokinių tėvai siųsdavo savo įgaliotinius pas Skaloną prašyti mokyklas atidaryti. Po kiek ilgiau užtrunkančių prašymų Skalonas leisdavo vėl mokykloms veikti.

Varšuvos lenkai buvo labai pamėgę satyros laikraštį "Musę" (Mucha), kuris paliesdavo ir patį generalgubernatorių Skaloną. Kiekviename "Muchos" numery buvo spausdinamas pasikalbėjimas-susirašinėjimas laiškais aplenkėjusio Varšuvos ruso policininko, kurio pavardė buvo Ilja Poluštanikov, on že Hilarij Spodeński, o kalba — rusiškai lenkiškas žargonas, su draugu, taip pat policininku Peterburge, ėjusiu sargybą prie durų Taurydos rūmų, kuriuose buvo Rusijos Valstybės Dūma. Tad šių dviejų policininkų vieno antram laiškai ir sudarydavo Varšuvos lenkams gražaus juoko.

Be Varšuvos ir Peterburgo didžiųjų politinių sensacijų, kurias svarstydavo savo žargonu šiedu policininkai, jų pašnekesių tema kartais būdavo ir kuris nors eilinis rusų valdžios patvarkymas. Pavyzdžiui, vieną pavasarį ir Rusijoje, nors pavėluotai, buvo paskelbtas valdžios įsakymas pavaryti laikrodžius, kaip vakariniuose užsieniuose, viena valanda pirmyn vasaros laikui. Tatai pastebėjęs, Poluštanikovas rašė savo draugui Peterburge, esą, eidamas sargybą prie Vienos geležinkelio stoties, jisai pamatęs, kad stoties bokšto laikrodis sudurnavojęs: trumpoji rodyklė dar eina mažne kaip ėjusi, o ilgoji — vo vsiu ivanovskuju.

Kai Mucha skaudžiau paliesdavo rusų valdžią, jinai būdavo uždaroma. Sekantis jos numeris betgi vėl laiku išeidavo, tiktai nauju pavadinimu: jau ne "Mucha", o pvz. "Komar" (Uodas). Muchą pakeitusio Komaro viršely buvo atvaizduoti Belvederio rūmai su ant rūmų kamino patupdytu stambiu voru ir vos vos iš kamino galvutę iškišusia muse. Varšuvos lenkai kalbėjo, kad ir Skalonui, nors Muchą baudė ir piniginėmis baudomis, Poluštanikovo laiškai patikdavo.

"Šiandie Naujo Pasaulio gatve važiuos Skalonas" — kalbėjo gatvėje žmonės. Einu pamatyt. Iš tikrųjų: Naujo Pasaulio gatvė tuščia, tramvajaus nebėr, nebėra vežimų ir skersai einančių žmonių. Abiem gatvės kraštais prie šaligatvių išsirikiavusios policijos grandinės. Kiek arčiau prieiti nemėgink. Įsiterpiau į žioplių būrį ir laukiau. Iš Belvederio pusės pasirodė artėjantis, kiek arkliai riščia pajėgia bėgti, raitelių būrys. Už jo pilnas vyrų atviras automobilis. Ne be to, kad vyrai, sekliai, nelaikytų savo kišenėse paruoštų ginklų, nors iš paviršiaus ginklų nematyt. Sekančiam, erdviam, liuksusiniam, atviram automobily Skalonas, pagyvenęs, bet dar pajėgus vyras, ordinais nusagstyta krūtine. Greta ir priešpriešiais į Skaloną panašūs trys jo palydovai. Už Skalono automobilio vėl vyrų pilnas automobilis ir pagaliau toks pat, kaip priešaky, raitelių būrys iš paskos.

Gatvės šalimis sustojusių žiūrovų žvilgsniai neramūs, tarsi, lauktų: kada ir iš kur pasigirs šūvis, ar bombos sprogimas.

Metė bombą

Lenkai visomis priemonėmis siekė Lenkijos nepriklausomybės. Nors politinės partijos (PPS, ND) buvo uždraustos, bet jos veikė iš pogrindžio. Be propagandinių leidinių bei atsišaukimų, spausdinamų užsienyje (pvz. Przeswit) ir slapta gabenamų į Lenkiją, prie partijų buvo organizuoti ir smogiamieji būriai (bojowki). Jų uždavinys buvo ir ginklu kovoti su caro valdžia. Tatai lenkams sekdavosi ir jie pavykusiais teroro veiksmais didžiavosi. Tekdavo klausytis kalbų, kaip 1905 metais Varšuvoje buvo organizuotas ir įvykdytas masinis policijos žudymas, — kai iš anksto numatytą dieną ir valandą Varšuvos gatvėse buvo nušauta keliasdešimt policininkų. Būk, tada Teatro Aikštėje vienas revoliucionierius keturiais taikliais šūviais yra nušovęs keturis policininkus, stovėjusius aikštės kampuose.

(Bus daugiau)

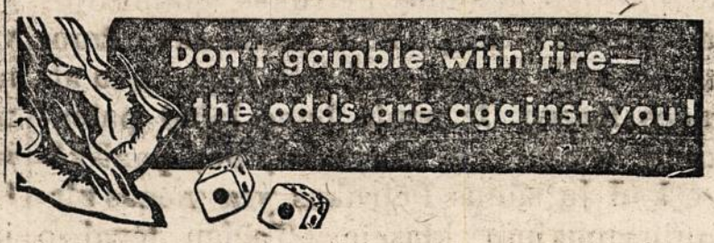

Mūsų laimėtojai sporte ir moksle

Amerikiečių spauda ne kartą pamini mūsų tautiečių laimėjimus mene, moksle, sporte ir pan., pažymėdama laimėtojų lietuvišką kilmę.

Prieš nepilnai pora metų amerikiečių spauda gražiai aprašė antros kartos lietuvę Matildą Lovikienę, kuri kietai kovodama prieš kitatautę, Marie Paugh, iškovojo sau Chicagos "bowling'o" moterų klasės čempionės vardą, gaudama čempionės aukso pažyminį su brilijantais ir nemažą sumą pinigais.

Po to, čempionė buvo visur kviečiama žaidynėms į kitas Amerikos valstybes ir ilgesniam laikui į Kaliforniją.

Savo čempionatą buvo pasiryžusi apginti ilgam laikui, tačiau susilaukus pirmo sūnaus, Normano-Viliamo, žaidimus turėjo nutraukti ir atsidėti daugiau šeimos reikalams bei sūnaus auginimui.

Šiemet jos vyras, Normanas Lovikas, "bowling'o" varžybinėse žaidynėse Waukegane, Ill., kuriose dalyvavo iš visos Illinois valstybės 2,300 žaidėjų, laimėjo trečią vietą ir $1,000 premiją.

Normanas ir Matilda Lovikai yra seni šios rūšies sporto meistrai, žinomų Bridgeporto lietuvių gėlininkų Lovikų sūnus ir marti.

Chicagos mokyklose nemaža priskaitoma besimokančio lietuviško jaunimo — čia gimusio ir naujai atvykusio, kurio laimėjimai moksle nemaža žada lietuvių tautai ir Amerikai.

Vien tik Kelly Aukšt. mokyklos šių metų išleidžiamosios klasės sąraše, iš 340 mokinių, galima buvo atpažinti apie 30 lietuvių ir lietuvių kimės mokinių. Dauguma jų su labai gerais mokslo ir elgesio pažymiais — National Honor Society nariai. Šios nemažos senjorų klasės margų tautybių priekyje mes matome jos prezidentą National Honor Society narį lietuvį mokinį *Vytautą Jakštį* ir pirmųjų mokinių eilėje National Honor Society narę *Marytę Aušrelę Taliunevičiūtę*, kuri vėliau pasiekė rekordą, išlaikydama varžybinius egzaminus 4 ar 5 Chicagos universitetuose tęsti mokslą su stipendijomis.

Beje, pastaroji praeitais metais yra laimėjusi mokyklinio meno varžybas už tapybą ir gavusi pirmą pažyminį bei įvertinimą.

Šia proga pridurtina, kad mokslo siekiančio jaunimo gyvenimas ir jo laimėjimai yra visų bendras rūpestis ir džiaugsmas ir dėl to turėtų pati moksleivija kartas nuo karto painformuot visuomenę spaudoje apie savo mokyklinį gyvenimą ir pasiektus laimėjimus. *Kor.*

Sauja derliaus

Nidos Knygų Klubas Londone, Anglijoje, jau keli metai leidžia knygas. Ligi šiol jis išleido 19 knygų. Visiems prieinama, labai kukli knygų kaina (1 dol. knyga), leidžia plačiai pasiekti laisvojo pasaulio visus lietuvius skaitytojus ir knygos mylėtojus.

Išleistos ligi šiol knygos savo turiniu beveik visos yra vertingos. Daugiausiai mūsų rašytojų nūdienė kūryba ir apie pora vertimų iš svetimų kalbų.

Sekančiu leidiniu Nida leidžia lietuvių literatūros skaitymų knygą *Sauja Derliaus*. Leidėjai, apibūdindami šią knygą, sako: "... jon stengiamasi bent nuotrupomis sudėti, ką geriausia sukūrė mūsų žodžio meistrai nuo pat Donelaičio iki šių dienų. Tai bus knyga, iš kurios, lyg iš skaidraus lietuviško šaltinio, galės kiekvienas bet kada pasisemti stiprybės".

Sauja Derliaus išeis viename tome, kaip du eiliniai Nidos leidiniai. Kaina kietais viršeliais $2.50.

Džiugu, kad vis atsiranda darbščių ir sumanių lietuvių, kurie ir blogesnėse sąlygose gyvendami, negu mes Amerikoje, sugeba sėti pasaulio lietuviuose kūrybinį žodį, kuris tikrai atneš lietuvių tautai ir nemirštamą derlių. — *K.*

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS.

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

MOVING MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS

IS TOLI IR ARTI

Naujų didelį trokai - Naujausi kraustymo trankiai

Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Wollbrook 5-9209

SKOLINK IR TAUPYK

Standard Federal Savings

— pačioj saugiausioj ir stipriausioj Amerikos įstaigoj.

Daugumas Chicagos lietuvių savo pinigus taupo STANDARD FEDERAL įstaigoje, nes ilgų metų patyrimas juos įtikino, jog tai yra pati stipriausioji ir saugiausioji įstaiga.

Žemiausiais procentais skoliname pinigus namams pirkti, statyti ir taisyti.

Kai perki namą, visuomet kreipkis į STANDARD FEDERAL — sutaupysi pinigų ir išvengsi bereikalingų rūpesčių.

STANDARD FEDERAL visiems teisingai patarnauja, o karo ir depresijos laikais taupytojams visados mokėdavo pagal pareikalavimą.

STANDARD FEDERAL turtas viršija 57 milijonus dolerių.

Atsargos Fondai STANDARD FEDERAL įstaigos siekia 5 milijonus ir ketvirtį. Be to, visos taupytojų sąskaitos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Pinigai, įdėti prieš 11-tą dieną, neša dividendą už visą mėnesį.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH JR., Vice-President

DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

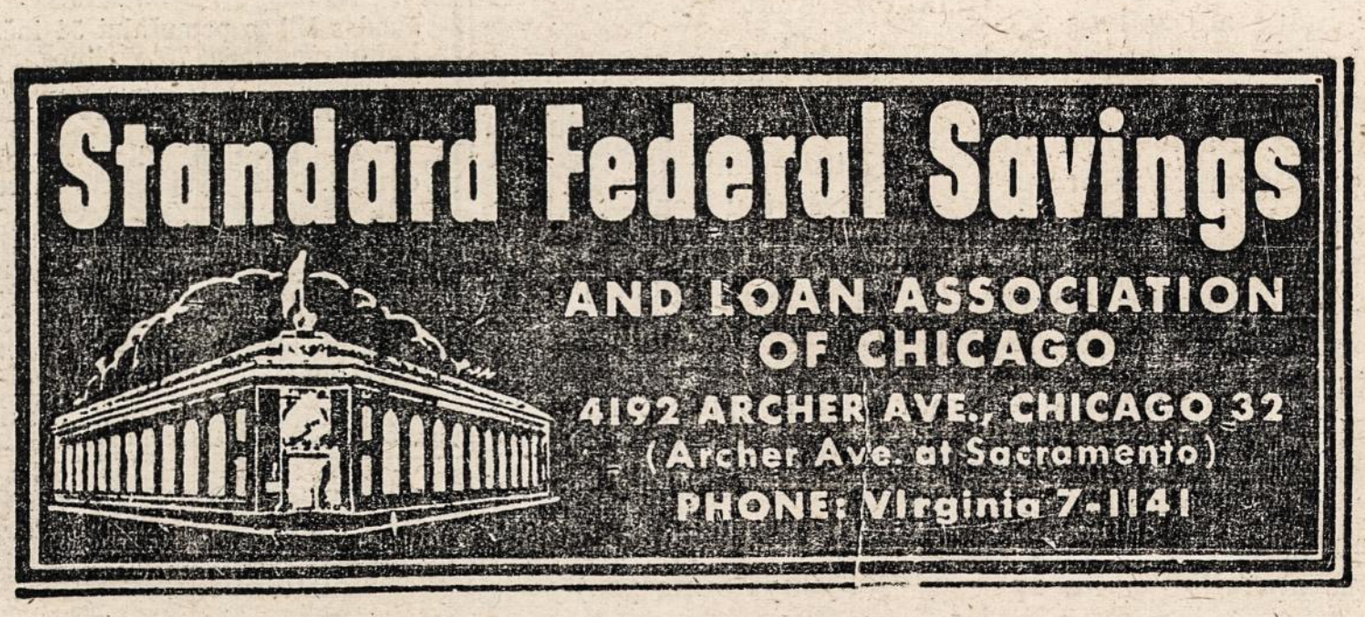

A. VIENUOLIS

PACIENTĖ

Daktaras Jonas Strimokas, apie kurį ėjo mieste nešvankūs gandai, sėdėjo kartą savo turtingai įrengtame kabinete ir, nesulaukdamas ligonių, galvojo, kas per priežastis, kad jis taip maža turi medicinos praktikos. Gyvena jis, regis, geroje vietoje — Didžiojoje gatvėje, namai — vieni gražiausių visame mieste, jo kabinetas įrengtas moderniškiausiai, ir jis pats bičnus, o ligoniai juo ar nepasitiki, ar jo nemėgsta. Jei ne tarnyba ligoninėje, tai jis iš savo laisvos praktikos ir galų su galais nesuvestų. Tiesą pasakius, galų su galais jam ir nereikia suvesti: visas išlaidas apmoka jo turtuolė žmona, kurios namuose jis ir gyvena. Bet vis dėlto — jis vyras, namų galva, daktaras, ir turėtų uždirbti nors tiek, kad užtektų savo šeimai išlaikyti. O dabar paleisk jį vieną be žmonos, tai jis ir savo buto nuomos neapmokėtų.

Mieste plito gandai, kad, kaip studentaudamas daktaras gyvenęs iš savo laisvosios gyvenimo draugės uždarbio, taip dabar verčiąsis iš savo teisėtos žmonos malonės. Kalbėjo dar, kad jis ir į ligoninę įsibrovęs etatiniu gydytoju tik per protekciją, pirma neatlikęs tam tikro stažo.

Kodėl jo nemėgo kolegos, daktaras žinojo, bet kodėl juo nepasitiki pacientai — buvo jam paslaptis...

Staiga prieangy sučirškė skambutis.

Daktaras įsiklausė. Kambarinė atidarė duris.

— Laba diena! Daktaras namie? — išgirdo jis nedrąsų pacientės balselį.

— Laba diena. Namie. Prašau. Ar tamsta užsirašiusi? Kaip pavardė? — ir daktaras išgirdo, kaip kambarinė atskleidė didelę storą knygą, kuri visuomet guli prieangy ant staliuko, prie veidrodžio.

— Ne, neužsirašiusi, — vėl nedrąsiai atsakė pacientė.

— Neužsirašiusi?! — nustebo kambarinė ir paaimanavo: — jei neužsirašiusi, tai kažin daktaras šiandien tamstą priims: šiandien labai daug turime užsirašiusių. Bet sėski tamsta ir palauk, aš tuojau paklausiu... Tamsta ne mokinė?

— Ne.

— Ne iš provincijos?

— Ne.

— Prašau prisėsti — aš tuojau, — ir grakšti balta priekaište ir baltu ant galvos kyku kambarinė, girgždėdama savo naujais bateliais, įėjo į šonines duris. Pastovėjusi už durų, ji greit sugrįžo ir pranešė pacientei, kad daktaras ją priimsiąs, bet reikėsią kiek palūkėti, kol baigsiąs daryti analizę.

— Neturtinga kokia, — nusprendė daktaras iš nedrąsių pacientės žodžių ir iš to, kaip su ja elgėsi jo žmonos išdresiruota kambarinė.

Daktaras apsivilko baltu apsiaustu, į kišenę įsidėjo stetoskopą ir pasižiūrėjo į save veidrody. Paskiau išėmė iš stalčiuko žmonos tyčia paliekamus kelis po dešimt ir dvidešimt litų banknotus ir juos pasklaistė ant stalo taip, kad jie atrodytų, lyg būtų pačių pacientų palikti už vizitus. Dar valandėlę lukterėjęs ir paskambinęs pincetais ir mėgintuvėliais, pagaliau praskleidė storas, sunkias, metalinėmis grandimis žvangančias užlaidas, pravėrė duris į palaukiamąjį kambarį ir, suteikęs savo balsui kuo daugiau rimtumo, tokia pat veido išraiška tarė:

— Prašau!

Į kabinetą šmukštelėjo skara ant galvos apsigaubusi pacientė.

— Tai tu! — nustebo daktaras, pažinęs pacientę, ir greit abiem rankom užtraukė sunkias durų užuolaidas.

— Aš, — atsakė jam pacientė, gležnutė, išblyškusi, gal kokios dvylikos-trylikos metų mergaitė ir, numetusi nuo galvos ant pečių skarą, susvyravo, kaip su daktaru pasisveikinti.

— Taip dažnai — dar pastebės kas, — susiraukė daktaras ir pirmutinis pasveikino mergaitę, savo ranka jos pečius palytėjęs.

Pasisveikinimo familiarumui išsklaidyti, daktaras ta pačia ranka pastūmėjo ją nuo durų į kabineto vidurį.

— Manęs niekas nematė, — pasiteisino mergaitė, žiūrėdama daktarui į akis.

— O kambarinė?

— Kambarinė manęs nepažįsta.

— Tai ko tau... jums reikia? — vėl susiraukė daktaras ir nežymiai atsistojo taip, kad savo nugara užstotų nuo mergaitės ant stalo paskleistus banknotus.

— Mama vėl atkrito.

— Kas jai?

— Vėl krauju spiauna ir šią naktį labai prakaitavo, — ir mergaitė tyliai pravirko.

Daktaras pagalvojo ir paklausė:

— Temperatūrą matavai?

— Ne.

— Tai kodėl nematavai?! Temperatūrą reikia kasdien tris kartus matuoti. Aš gi sakiau... Ką aš dabar galiu žinoti?!

— Termometras sudužo, o kito mes neturime, — pasiteisino mergaitė.

Abu kiek patylėjo.

— Tegul dar atkartoja anuos lašus. Nuo jų buvo geriau mamai? — kiek švelniau paklausė daktaras.

— Geriau.

— Tai atkartokit dar kartą tuos vaistus. Kiek jie kainoja?

— Keturi litai.

— Tai še tau penkis. Atkartokit dar, — ir daktaras, išėmęs savo piniginę, padavė mergaitei penkis litus.

Mergaitė pinigus priėmė, sugniaužė juos saujoje ir, nepasakiusi nė ačiū, susvyravo.

— Tau dar ko? — paklausė daktaras, vis nugara užstoda-

(Tęsinys 5-me psl.)

Visuomet mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR PADIDINOME

1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI.
Kešiuojame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus.
VISOS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI $10,000.00

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2555 West 47th Street — LAfayette 3-1083
B. R. PIETKIEWICZ, prez. — E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vak.; antrad. ir penktad. nuo 9 ik 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidudienio.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 SOUTH WESTERN AVE — CHICAGO 36, ILLINOIS — GRovehill 8-7575

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 SOUTH PAULINA STREET — CHICAGO, ILLINOIS — YArds 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET — CHICAGO 32, ILLINOIS — LAfayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS — CLiffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT — CICERO 50, ILLINOIS — TOwnhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS — HAymarket 1-2028

Pati patikimiausia firma siuntiniams persiųsti į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitus kraštus yra

PARCELS TO RUSSIA, INC.
1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.
Tel.: INgersol 7-7272, INgersol 7-6465

Mes nesiūlome savo klientams brangių dovanų. Mūsų dovana—tai PIRMOS KLASĖS patarnavimas ir skubus siuntinių pristatymas. Pristatymas garantuojamas gavėjo parašu. Siuntiniai išsiunčiami skubiai

PRIĖMIMO PUNKTAS:
NEW YORK CITY, 78 Second Ave. — Tel.: ORchard 4-1540

MŪSŲ SKYRIAI:
DETROIT 12, MICH., 11601 Jos. Campau Ave. — TOwnsend 8-0298
HARTFORD, CONN., 651 Albany Avenue — Tel.: CHapel 7-5164
LOS ANGELES, CALIF., 121 So. Vermont Ave. — DUnkirk 5-6550
PHILADELPHIA 23, PA., 832 North 7th Street — Tel.: WA 31747
CHICAGO, ILLINOIS, 3741 W. 26th Street, — Tel.: CR 7-2126
NEWARK, NEW JERSEY, 263 Market Street, — MArket 2-6937

PADĖKIME ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE

Siunčiame į Lietuvą, SSSR ir kitus kraštus Angliškų medžiagų, avalynės, vaistų ir maisto siuntinius, taipgi mašinas, muzikos instrumentus ir kita.

SPALIŲ mėnuo -- geriausias KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ IŠSIUNTIMUI

VĖL DIDELI KIEKIAI ir LABAI NUPIGINTOS KAINOS!

No. 7—10 sv. cukraus, 10 sv. taukų $16.25
No. 8—20 sv. cukraus $11.61
No. 9—20 sv. kiaulinių taukų $20.90
No. 30—20 sv. kvietinių miltų $10.85
No. 35—10 sv. kumpio, 5 sv. Salami, ir 5 sv. bekono $32.75
No. 38—20 sv. ryžių $13.25
No. 46—22 sv. brt. 9 dėž. bekono $28.56
No. 47—22 sv. brt. 9 dėž. kumpio $32.88
No. 48—20 sv. salami $30.94
No. 49—22 sv. bruto $30.75
Sūrio 1000 Gr.
Sviesto 850 Gr.
Šokolado 1000 Gr.
Amerikos cigarečių 60
Kakavos 456 Gr.
Kavos 456 Gr.
Medaus 1368 Gr.
Pieno miltelių 1368 Gr.
Kepimui alyvos 1500 Gr.
No. 58—22 sv. bruto angliškų medžiagų $65.54

Juodas šilkas pamušalui 54 inčų platumo, 5 yardai.
Paltui medžiaga, 75% vilnos, pilka, rūda ar mėlyna, 3 yardai.
4 medžiagos vyriškoms eilutėms, 75% vilnos, pilka lygi, juoda, rūda ir mėlyna, dryžiuotos, 14 yardų.

Visi siuntiniai pilnai ampokėti ir 100% garantuoti, tik į Sibirą pridėti $1.40 už paštą maisto siuntiniams ir $1.80 kitos rūšies siuntiniams.

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 West 26th St., Chicago 23, Ill., USA. — Tel.: CRawford 7-2126
3305 So. Halsted St. (Alfonsas Kavaliauskas). — Tel.: LAfayette 3-2021
6909 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio — (Bronius Gražulis)

Darbo valandos, išskiriant šventadienius, 9—6 val.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

(Atkelta iš 4-to psl.)

mas nuo pacientės banknotus.

— Mes valgyti nebeturime ko! — negreit atsakė mergaitė.

Daktaras vėl išsiėmė piniginę ir, sukrapštęs joje dvidešimt litų, padavė mergaitei.

Mergaitė vėl sugniaužė juos saujoje, bet nesitraukė.

— Tai atkartokit dar tuos lašus, atkartokit — tai sumažins jai karštį ir kosulį apstabdys... Atkartokit.

Mergaitė nesitraukė.

— Ar mama valgo ką? — nekantriai paklausė daktaras ir pamanė: — tai kad čia dabar kas telefonu paskambintų ar ateitų!

— Tėte, mama tave nori matyti! — staiga ištarė mergaitė ir ašarų pilnomis akimis pažvelgė į daktarą.

— Aš negaliu... Dabar negaliu, — pašnibždomis pasakė daktaras ir papurtė galvą.

— Tai popiet... arba vakare... Mama labai prašo... sako, paskutinį kartą! — ir mergaitė sukukčiojo, prapliupo ašaromis ir galva prisiglaudė prie daktaro balto apsiausto.

— Nurimk, Gražute, nurimk, dar išgirs kas... Mamai nieko blogo neatsitiks... nebijok... nurimk, — ir daktaras abiem rankom švelniai suėmė mergaitę už galvos ir atitolino nuo savęs. Staiga gretimame kambary už durų pasigirdo lengvi žingsniai ir šilkinių rūbų šlamesys. Daktaras žvilgterėjo į duris, į rakto skylutę, greit sugriebė mergaitės ranką už riešo ir, bloškęs savo "pacientę" į kėdę, išsiėmė laikrodėlį ir it sustingo...

— Taip, tvinksnis tankokas, bet tai nuo karščio, — balsiai tarė daktaras, nepaleisdamas "pacientės" rankos ir akylai sekdamas laikrodėlio rodyklę, — tai niekis, panele, niekis, būsi sveika. Aš tuojau užrašysiu tamstai vaistus, ir būsi sveika, — ir daktaras, paleidęs "pacientės" ranką, atsisėdo už stalo recepto rašyti.

Prieš atsisėsdamas norėjo jis nors dienraščiu pridengti banknotus, bet buvo jau vėlu: Gražutė, pasikėlusi iš kėdės, kaip tyčia, atsistojo prie galo stalo, kur buvo paskleisti pinigai.

Parašęs ant recepto blanko "Vakare po septynių užvažiuosiu", — padavė raštelį "pacientei" ir išlydėjo ją iš kabineto pro duris. Paskiau greit išėmė iš savo piniginės penkis litus ir padėjo juos ant stalo prie kitų banknotų.

Nesuskubo daktaras ir rankų nūsiplauti, kaip duryse sugirgždėjo raktas ir į kabinetą šlamėdama šilkais įėjo jo žmona.

— Pagaliau susilaukei ir pacientų. Kas tokia?... Tik penkis litus?! — nustebo ponia daktarienė.

— Tai, čia tokia neturtinga... džiovininkė; iš jos ir tų nereikėjo imti, bet kai duoda, tai...

— Tik jau neprasidėk su labdarybe — paskiau neatsiginsi. Jei duoda — imk ir mažiau, tik slėpk nuo kitų pacientų, — ir su tais žodžiais ponia daktarienė paėmė nuo stalo penkis litus ir metė juos į stalčiuką.

— Tu pakvietimų į namus pas ligonius neturi? Niekur nevažiuosi? — po valandėlės abejingai paklausė žmona.

— Tuo tarpu neturiu. Nežinau, gal ligoninėje ką rasiu. O kam tau?

— Aš norėjau tavo fajetonu Algirduką pas Mannšteiną nuvežti: kažin ko berniukas sublogo, ir naktimis neramiai miega, ir apetito neturi. Gal kirmėlės.

— Nuvežk, — tarė daktaras, dar neatsipeikėjęs nuo "pacientės" vizito.

— Nuvežk, — atkartojo jis, žiūrėdamas į langą, tuo tarpu kai jo sielos gelmėse tarytum kas suvirpėjo.

Žinojo daktaras, kad žmona nepasitiki jo mediciniškais gabumais ir net dėl vaiko slogos kreipiasi į kitu gydytojus; žinojo, su kokia paslėpta ironija žiūri ji į jo mikroskopą, biblioteką, mėgintuvėlius, pilną spintą įvairių blizgančių mediciniškų įrankių, kurie atsiėjo jai keliolika tūkstančių litų, — bet šis įžūlus jo į akis paneigimas įžeidė jį iki gyvo kaulo; įžeidė ne kaip gydytoją, bet kaip žmogų.

— Nuvežk, — trečią kartą tarė jis, sėsdamas su knyga į supamąją kėdę.

— O kai tave pakvies kas pas ligonį?

— Pėsčias nueisiu arba taksiuku nuvažiuosiu.

— Nei pėsčiam, nei taksiuku važiuoti tau nedera! Laikas būtų suprasti: kitaip tu sau niekuomet praktikos neturėsi, — pastebėjo jam žmona ir pridėjo: — aš ilgai netruksiu, o jei rastumei pakvietimų, tai paskambink telefonu, arklį nusiųsiu... O kažin kiek Mannšteinas ima už vizitą?

— Nežinau. Paklausk.

— Daktaras už daktaro vaiko apžiūrėjimą, man regis, nieko neturėtų imti... Ar jis tave žino... pažįsta?

— Gal būt. Nežinau. Pasisakyk.

Į kabinetą įbėgo šaukdamas raudonskruostis apvalus daktaro ketverių metų sūnelis Algirdukas:

— Tėte!.. Tėte!.. Nupirk man rogutes, mes su Čibi važiuosime pasivažinėtų! — ir sūnelis norėjo užlipti tėvui ant kelių.

— Paimk jį, — susirauke daktaras: — čia ką tik buvo toji... džiovininkė...

Motina sugriebė sūnelį už pažastėlių ir greit išėjo juo nešina iš kabineto.

— Tai mes išvažiuojam pas daktarą. Adiu! — riktelėjo dar ji už durų.

Pasilikęs vienas, daktaras ilgai rymojo užsikniaubęs ant stalo ir galvojo; galvojo jau ne apie nesamus pacientus, o to girgždėjo savo bateliais

(Tęsinys 7-me pusl.)

Naujausieji leidiniai

NAUJIENOSE galima gauti šias knygas:

1. Prof. Vaclovui Biržiškai atminti, 24 puslapių knygutė, išleista mokslininko laidotuvių proga. Kaina $1.00.

2. Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų lietuviškų knygų istorija". Kietais viršeliais $3.00, minkštais — $2.00.

3. Teodoro J. Kučinsko "Lyties garbinimas", 144 psl., $1.50.

4. Dan Kuraičio "Daug kraštų, daug žmonių", $2.00.

Knygas gausite paštu, jei pasiųsite pinigus tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago 8, Illinois

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ODA BATAMS

ir visos medžiagos naujiems batams siūti eksportui į užjūrį. Atsilankykite — mes patenkinsime visus Jūsų reikalavimus.

KALBAME LIETUVIŠKAI.

Atdara nuo 9 iki 5 popiet kasdien, sekmadieniais nuo 8 iki 4.

I. SACHS LEATHER
637 W. Roosevelt Road
CHICAGO, ILLINOIS
MOnroe 6-0091

BALDŲ
PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas su pilna apdrauda.
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th PLACE
Chicago 36, Ill. Tel.: WA 5-8063

Jau laikas užeiti į...
MUTUAL
FEDERAL SAVINGS
ir pradėti planingai ir reguliariai taupyti.

- DIDELIUS NUOŠIMČIUS MOKAME NUO 1905 M.
- SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI $10,000.00 JAU NUO 1935 M.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $10,000.

Mes visados esame pasiruošę Jums patarnauti.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
JOHN J. KAZANAUSKAS, President
2202 WEST CERMAK ROAD VIrginia 7-7747
CHICAGO 8, ILLINOIS

BUDRIKO
3241 So. Halsted Street
Didžiulis ketvirtį milijono dolerių baldų ir naminių reikmenų išpardavimas
SUTAUPYMAS NUO 30% - 60%
Miegamųjų setai, gyvenamųjų kambarių setai, grindų lempos, "rockers" ir kėdės, kilimai ir kaurai, chrome dinettes, springsiniai matracai, naminiai prietaisai ir televizijos.

	Buvo	Dabar
Emerson Portable TV	$150	$98.00
General Electric 14 colių portable	179	109.00
17 colių portable	189	98.00
21 colio Travler	149	78.00
21 colio Sonora	159	88.00
21 colio General Electric	199	108.00
21 colio Console	—	98.00
21 colio Motorola	—	98.00
21 colio Dumont	—	98.00
24 colių Philco	—	148.00
24 colių General Electric	—	188.00
21 colio Emerson	—	98.00
17 colių General	—	78.00
21 colio Philco Console	—	178.00
21 colio Zenith Console Space Command	—	198.00
21 colio Console	—	148.00
Hi-Fi Auto. Phonograph, deimantinė adata	—	48.00
Automatic Radio-Phonograph kombinacija	—	34.00
Recordio Radio-Phonograph	—	58.00
Tape Recorder	—	48.00
Clock Radios	—	18.00
8 kub. pėdų Norge Refrigerator	—	138.00
8 kub. pėdų Gen. Electric Refrigerator	—	158.00
11 kub. pėdų General Electric Refrigerator	—	198.00
10 kub. pėdų Frigidaire Refrigerator	—	188.00
9 kub. pėdų Philco Refrigerator	—	199.00
Maytag Automatic Washer	—	188.00
Philco Wringer Washer	—	78.00
Canister Type Vacuum Cleaner	—	24.00

LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS!

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.
3241 So. Halsted Street
Tel.: CAlumet 5-7237
Prekyba atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M.
Budriko leidžiama radio valanda iš WHFC, 1450 kil. radio stoties kas ketvirtadienis 6 val. vakare. Mįslių kontestas.

MOKSLO ŽINIOS

Žmogaus širdis — elektros mašina

Žmogaus širdis gali — ir neretai atsitinka, kad ji pati save elektrokutuoja. Tai yra, kas pasidaro, kai įvyksta fatališkas širdies priepuolis.

"Širdis visą laiką naudoja energiją ir jei kraujo tiekimas sukrinka, keli dalykai įvyksta. Vienas paprasčiausias dalykas yra, kad širdies raumenys gamina elektrą ir jei elektros srovė pasidaro per stipri, ji gali suardyti širdies mušimą. Širdis gali pati save elektrokutuoti", — taip pasakė Dr. Claude S. Beck, Western Reserve universiteto prof. Clevelande Tarptautinės gydytojų kolegijos suvažiavime.

Negalaujanti širdis galėtų būti gera kraujo pompa ilgiems metams, jei būtų galima išvengti elektros susikaupimo. Operacija galima sumažinti elektros srovenimą, pagerinant kraujo tiekimą. Operacija yra tokia: tarp dviejų arterijų prijungiami mažyčiai jungikliai, tuo būdu lygiau paskirstant kraują. Daugeliu atvejų širdis nėra reikalinga daugiau kraujo, o yra tik reikalinga geresnio paskirstymo to kraujo, kurį ji gauna. Širdis gali apsieiti ir su mažesniu kraujo tiekimu, žiūrint, kad visos širdies dalys gauna kraujo. Tačiau širdis negali dirbti, jei kraujas paskirstomas, kaip, sakysim, šachmatų lenta. Dr. Beck sako, kad tokios širdies operacijos yra jau tiek ištobulintos, jog jas gali atlikti bet kuris geras chirurgas.

Mokslininkai nori pragręžti žemę

Tarptautinės geodezijos ir geofizikos unijos 11 kongrese Toronto, Kanadoje, mokslininkai gyvai svarstė klausimą, kaip pragręžti žemės plutą ir kas tuo būtų atsiekta.

Po žemės pluta, kuri po vandenynais tėra vos 5 mylių storumo, o sausumose yra iki 18 ir 35 mylių, glūdi 1,400 mylių storumo sutirpusi skysta deganti masė ir dar giliau, t. y. pačiame žemės viduryje, dar apie 800 mylių kietas vidujinis branduolys. Tačiau mokslininkai niekuomet dar nėra matę uolų pavyzdžių iš giliau, kaip giliausios kasyklos arba gręžiant gilius šulinius ir alyvos versmes. Giliausios skylės, kokios iki šiol yra išgręžtos, siekia iki 23,000 pėdų arba 4 mylias į žemės gelmes. Dabartiniais instrumentais galima gręžti nepalyginamai giliau.

Mokslininkai žada pasiūlyti savo vyriausybėms tokį žemės pergręžimą padaryti. Tam tikslui norima parinkti kokią salą okeane, kur granitinė žemės pluta nėra storesnė, kaip 10 iki 20 mylių.

Po 30 metų pradės pritrūkti gazolino

Toronte susirinkę 11-ton geofizikos ir geodezijos konvencijon mokslininkai apskaičiuoja, kad po 30-40 metų žibalo, alyvos arba gazolino ištekliai mūsų žemėje tiek bus išsemti, kad teks ieškotis kitų priemonių automobiliams varyti. Rhodes W. Fairbridge, Kolumbijos un-to prof., pranešė, kad žemės kamuolyje yra apie 2¾ bilijonų kūbinių kilometrų jūrų nuosėdų, susidariusių iš nesuskaitomų bilijonų jūrų gyvūnėlių palaikų. Iš tų nuosėdų ir išsispaudžia tų gyvūnėlių riebalai, per amžius pavirtę žemės alyva ir dujomis. Tačiau, palyginti su visa žemės pluta, tie kiekiai yra labai nedideli ir tų pačių kiekių bent ¾ netinka alyvos formacijai. Esama dar sričių, kur alyvos klodai neištirti, bet tatai nebėra dideli kiekiai.

Sovietai laužo kiekvieną žodį

Kaip tarptautinių geofizikos metų proga tarp sovietų ir Amerikos mokslininkų buvo susitarta, abi šalys bendradarbiaus dirbtinųjų "mėnulių" arba žemės satelitų reikalu, dabar iš Maskvos paskelbta, kad sovietai leis į erdves tik tokius satelitus, kurių signalų niekas kitas negalės iššifruoti, nes jų satelitai būsią aprūpinti kitokiomis radijo bangomis, kurios nuo Amerikos slepiamos. Be to, sovietų atstovas Dr. Sergei M. Poloskov vieną dieną pareiškęs, kad sovietai iš anksto praneš, kada jie iššaus į erdves savo satelitą, kad Amerika ir kitos šalys galėtų prisiderinti juos sekti, kitą dieną pasakė, jog sovietai tik tuomet paskelbs, kai jų satelitas jau bus sėkmingai apskridęs žemės kamuolį.

Sovietų satelitas transliuosiąs savo pranešimus 20 ir 40 megaciklais, kai Amerikos satelitas transliuos 108 megaciklais. Esą, dabar perdirbt Amerikos satelito aparatus pagal sovietiškąjį nebeįmanoma, nes tai imtų keletą mėnesių laiko. Be to, rusų delegatai tarpt. geofizikos konferencijoje staiga atsisakė skaityti savo referatą apie sovietų satelitą, kadangi niekas iš jų neturįs teisės kalbėti tuo klausimu.

Kraujas užšaldomas neribotam laikui

Dr. Harold P. Merryman, 36 metų amžiaus tyrinėtojas Laivyno medicinos tyrimo institute, Bethseba, Md., išrado metodą užšaldyti kraują ir toje formoje išlaikyti neribotą laiką. Išradimas laikomas lygaus ar net didesnio svarbumo, kaip kraujo plazmos ir kraujo bankų išradimas prieš II-jį pasaulinį karą.

Lig šiol kraujas buvo šaldomas šaldytuvuose (refrigeratoriuose) ir buvo įmanoma išlaikyti tinkamu tik iki 3-jų savaičių. Naujuoju metodu bus galima laikyti metų metus. Dr. Merrymano sistema yra — gilus staigus užšaldymas iki 320° žemiau nulio Fahrenheito ir laikymas skystame nitrogene. Kai kraujo prireikia transfuzijoms, jisai skubiai atitirpdomas ir naudojamas ligoniui. Tuo metodu užšaldytas kraujas atrodo lyg smulkus rausvas smėlys, taip ir pavadintas "pink sand". Dr. Merryman paaiškino, kad jo metodas parodė, jog raudonosios kraujo celės pasilieka sveikos ir nepažeistos ir kai kraujas atitirpdomas, yra vėl šviežus, lyg tą pačią dieną, kai buvo gautas ir donorų.

Persodinta širdis mušė 68 minutes

Baltimore. — Trys žymūs kardiologai Sinai ligoninėj po 4 valandas trukusios operacijos, išimant vieno šuns širdį ir ją perkeliant į antro šuns krūtinę, pasiekė rezultatų, kurie juos optimistiškai nuteikia dėl galimybių ateityje panašiai persodinti žmonių širdis. Šuns širdis naujame kūne po operacijos mušė ir šuo buvo gyvas ištisą valandą ir 8 minutes. "Širdžių persodinimas žmonėms yra jau galimybės srityje", tokią išvadą iš savo bandymo padarė daktarai.

Turi reumatizmą? Valgyk šiuos valgius:

Dr William Brady rašo, kad net įsisenėjusį reumatizmą galima žymiai palengvinti, papildant dietą valgiais, turinčiais apsčiai kalcijaus ir D vitaminų. Tokie valgiai yra pienas, sūris, kiaušiniai, žalios daržovės, žirniai, pupos, riešutai (peanuts). Be to, apsčiai kalcijaus turi savyje asparagai, saločiai, žali arba mažai pavirinti kopūstai, salėros, kalifiorai, braccoli, burokų lapai, jaunos pienės (lapai), sėtinių ir garstyčių lapai, ir avižinė košė.

Be to, reikia kasdien, kiek sąlygos leidžia, pabūti saulėje kiek manomai daugiau kūno duodant saulės spinduliams pasiekti.

• Parduodu, Pritaikau • ir Įdedu Naujus

moderniškus aliuminijaus langus, duris ir vasarinius tinklelius. Apdraudžiu namus, automobilius, langus, baldus ir kitus dalykus nuo ugnies, vagies ir kitokių nelaimių.

Kreipkitės, mielu noru Jums patarnausiu.

JUOZAS SPAITIS
3261 So. Halsted St.
VIctory 2-6469

GRADINSKAS
KOKIA TV GERIAUSIA?
PASITARKIT SU SPECIALISTU
1958 m. spalvota TV, fonografai, radijai, vokiški aparatai • Priimam senus • Garantuotas taisymas.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St
FR. 6-1998. Sekm. uždaryta.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

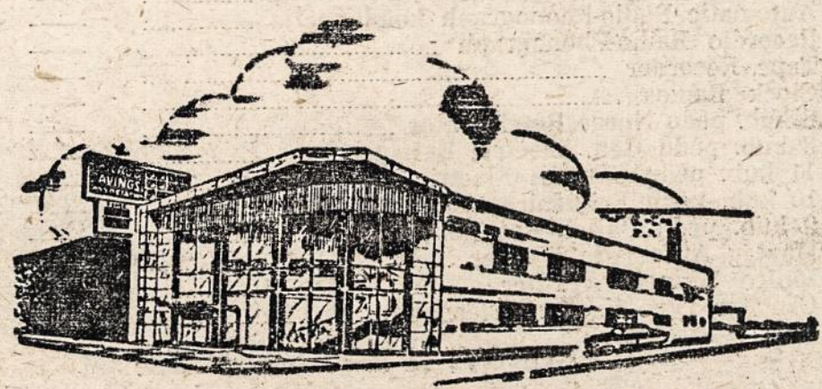

Remiantis Chicagos Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tiktai saugumą —jų apdraudimą iki $10,000.00, augštą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicagos Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausiai ir moderniškiausiai įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicagos ribų, nežiūrint kurioje Suvienytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu.

Rašykite dėl informacijų. **Mūsų turtas $21,000,000.00.**

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Ave. **Tel.: GRovehill 6-7575** **Chicago, Illinois**

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atdara nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

(Atkelta iš 5-to psl.)

apie savo įkyrų dvilypį gyvenimą ir kaip jam sausam iš tos keblios būklės išeiti. Kabinetan švietė rudens saulutė ir nuo nerininių langatiesių raizgė ant tviskančio parketo keistą šešėlių tinklelį; tolimuose daktaro buto kambariuose giedojo kanarėlės; kažin ką smarkiai grūdo virtuvėje virėja, o prieangy, laukdama pacientų, karts nuo karkambarinė.

Ilgai sėdėjo daktaras už stalo, klausėsi kanarėlių giedojimo, klausėsi virėjos grūdimo ir galvojo, galvojo. Išsėdėjęs priimamas valandas ir nieko nesugalvojęs ir nesulaukęs pacientų, išėjo į miestą. Po pietų nuvažiavo ligoninėn. Ir ligoninėje jokių pakvietimų į namus nerado.

Apėjęs savo palatą ir atlikęs visus privalomus darbus, paskambino telefonu žmonai, kad atsiųstų arklį: turįs vieną pakvietimą į namus pas ligonį.

Palaukęs, kolei sutemo, po aštuonių daktaras ir nuvažiavo. Jo studentavimo laikų buvusi laisvoji gyvenimo draugė gyveno Slabadoje. Visą kelią galvojo daktaras, kaip bus su Gražute, kai jos motiną ištiks neišvengiama tragedija. O kad toji tragedija įvyks greit, jis, kaip gydytojas, neabejojo.

— Kur čia gyvena ligonė... siuvėja... Graažiina Laabaanaitytė? Mane prašė užvažiuoti, — skaitydamas iš užrašų knygutės, paklausė daktaras žmogų, sutikęs medinių namų vartuose.

— Gražina Labanaitytė?! Siuvėja? — palingavo žmogus galva ir pasakė: — amžiną atilsį jai: ji ką tik mirė!

— Mirė?! — "nustebo" daktaras.

— Taip, mirė gal tik prieš kokį pusvalandį!

Daktaras pakėlė skrybėlę, ir jo lūpos prašnibždėjo: — amžiną atilsį, amžiną jai atilsį!

Kieme, mažučiame fligely, žiburiavo su grabnyčia, ir girdėjos moterų giedojimas.

Norėjo jau daktaras grįžti prie savo fajetono, kai iš fligelio kažin kokia moteriškė išvedė alpstančią Gražutę. Daktaras susvyravo, bet ūmai susigriebė, priėjo prie našlaitės ir, abiem rankom suėmęs ją už smilkinukų, pabučiavo į viršugalvį ir paguodė: — vargšė, tu vargšė našlaitė!

Našlaitė sukliko, pasverdėjo ir veideliu prisiglaudė prie daktaro.

Daktaras greit išsiėmė savo piniginę, sugriebė gniūžtą rausvų ir žalių banknotų ir tylomis įspaudė juos našlaitei į ranką.

— Imk gi, kad duoda — bus matulės pakasynoms... Koks geras ponas... Ačiū pasakyk, — ir geraširdė moterėlė padėjo našlaitei sugniaužti banknotus.

Daktaras dar kartą pabučiavo našlaitę į galvą ir, perduodamas ją geraširdei moterėlei, susakė:

— Nuveskite ją ir nuraminkite... nuraminkite...

Pats greit sugrįžo prie savo fajetono. Jį palydėjo smalsuolių būrys, sujaudintas daktaro gailestingumo.

— Dabar, Kazy, — Liepų gatvė 36, — tarė daktaras vežėjui ,pirma "paskaitęs" iš savo bloknoto "kito paciento adresą" ir pažiūrėjęs į didelį laikrodėlį.

Smalsuoliai palydėjo jį dėkingais žvilgsniais.

— Dabar kur, namo? — šyptelėjęs paklausė daktarą vežėjas, kai pervažiavo per Slabados tiltą.

— Namo. Važiuok Sodų gatve, — piktai paliepė daktaras ir, įsitraukęs į savo šiltų kailiniukų apikaklę, didžiai susimąstė.

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND Savings and Loan Association

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000

PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719

AUGUST SALDUKAS Prezidentas

RUDENINIS IŠPARDAVIMAS

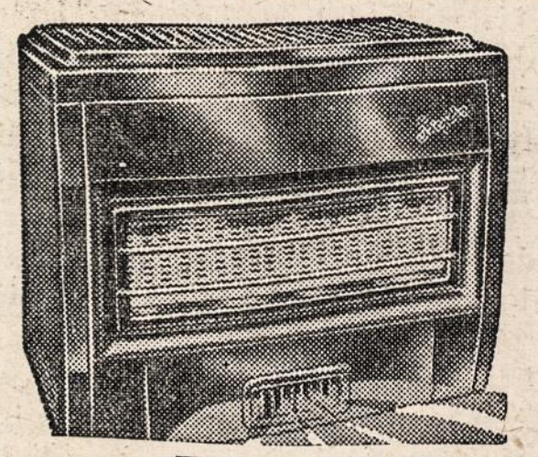

Patys geriausieji SIEGLER, MOORE ir kitų firmų pečiai, šildomi aliejumi ir gazu.

Taip pat didelis pasirinkimas naujausių ir moderniškiausių rakandų, TV ir radijo aparatų, veidrodžių, lovų ir kita.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

ST. ANTHONY SAVINGS Oct. 1st through Oct. 31st

35th ANNIVERSARY CELEBRATION

ŠI ŠVENTĖ YRA VISIEMS...

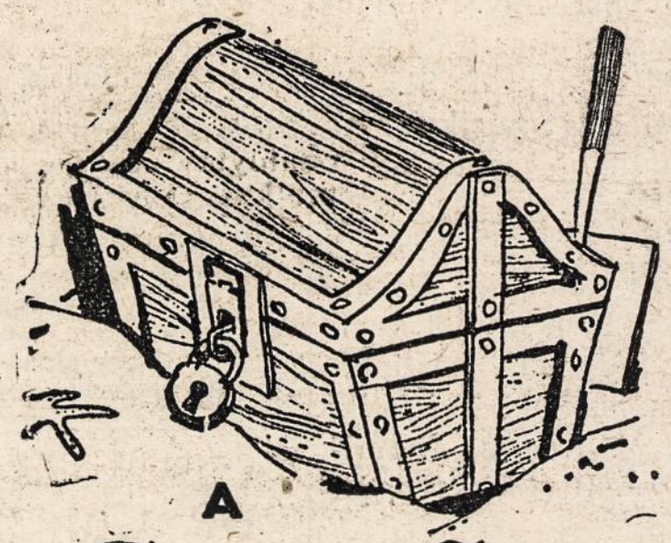

A Treasure Chest of 200 PRIZES

Šie gražūs ir naudingi pryzai yra paskirti atiduoti visai nemokamai. Tik keli iš 200 pryzų yra čia parodyti. Jūs laimėsite vieną iš tų pryzų, jeigu Jūsų gautas raktas atrakins tą brangenybių skrynią, kuri yra išstatyta banke.

Nepamirškite atvykti ir "išmėginti savo laimę". Gal tai ir bus Jūsų laimingoji diena—gal Jūsų gautas raktas bus vienas iš daugelio, kuris atrakins brangenybių skrynią.

ATVYKITE -- PASIIMKITE SAU RAKTĄ

VALANDOS Jūsų patogumui: Pirmad. 9 v. ryto iki 8 v. v. Šeštad. 9 v. ryto iki 1 v. popiet. Antr., ketvirtad., penktad. 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Uždara visą dieną trečiadienį.

NEW SAVERS! OLD SAVERS! FUTURE SAVERS!

Šv. Antano Taupymo ir Skolinimo B-vės valdyba, direktoriai ir tarnautojai su pasigėrėjimu žiūri į tuos 35 veikimo metus, kad galėjo aprūpinti apylinkės žmones saugia ir pelninga taupymo vieta. Dėka Jūsų nuolatinio pasitikėjimo mūsų veikimu, mes pastovjai plėtėmės galėdami suteikti Jums geresnį patarnavimą, ir patogesnes taupymo sąlygas kiekvienais metais. Ši 35 metų jubiliejaus šventė yra noras pareikšti dėkingumą visiems mūsų klientams, draugams ir kaimynams. Mes nuoširdžiai kviečiame Jus atšvęsti drauge su mumis šią mielą šventę.

Scripto SATELLITE

DOVANAI — NAUJIEMS Taupytojams Pasidėjusiems tiktai $10 ar daugiau.

Jūs dargi nei nesvajojote apie tokią plunksną su tiek naujų patobulinimų. Kiekvienas atidaręs taupymo sąskaitą su $10 ar daugiau gaus nemokamai vieną iš šių puikiai rašančių įrankių, taip pat gaus ją ir kiekvienas taupytojas įdėjęs į turimą sąskaitą tokią pat sumą.

A big suprise gift FOR THE children

"Twistie Poodle" Makes Many Delightful Animal Figures

Dabar Yra Laikas Taupyti

Dividendai už santaupas Šv. Antano Taupymo ir Skolinimo B-vėje yra didesni, negu kada nors yra buvę. Pradėkite taupyti dabar. Nedelskite. Įdėkite savo pinigus, kad jie neštų pelną nuo šios dienos . . . Po to taupykite pastoviai — tokiems tikslams, kurių Jūs siekiate savo gyvenime . . . taip pat ir savo saugumui.

AUGŠČIAUSI PROCENTAI

UŽ IŠKALNO APMOKĖTAS SĄSKAITAS

Šv. Antano Taupymo B-vėje dabar Jūs galite pelnyti pastovų augščiausią procentą už apdraustas ir iškalno apmokėtas sąskaitas. Pasiteiraukite atvykę pas mus apie šį taupymo planą dar šiandien.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 South 49th Court TO 3-8131 CICERO 50

SERVING THE NEIGHBORHOOD SINCE 1922

Dienų skeveldros

Ilsėkis ramybėje... — tykiai ir susimąstęs tari žmogus, kai pro geležinę uždangą ir prasmegusių melų sanvartas ateina aidas apie mirtį. Ji, a. a. *Mykolė Krinickaitė - Astaškienė*, mirė džiova, 1945 m., Vilniuje. Kas ji? — pagrįstai gali klausti Vilniaus lietuvių gyvenimo, ypač kultūrinio, nežinantys. Ogi — 9 amatų ir... dešimto bado! Jos kūryboj džiovos ir kt. ligų motyvas eina lyg raudona siūlė. Atsimenu 1927 m. žiemą. Gimnazistų literatų sekcija pakvietė kūrybos dalybų mokytojų seminarijos "Visagino" kuopos narius. M. Kr. skaitė novelę apie mirtį gegužės žiedams byrant. Kai lenkų švietimo kuratorija (vadyba) uždarė Vilniaus lietuvių mokytojų seminariją, M. Kr. perėjo į valstybinę. Baigė. Ir dar tobulinosi. Mokytojavo po kaimus, o vėliau "Kultūros" Draugijos pr. mokykloje pačiame Vilniuje. Neišsiteko mokytojos profesijoje. Ėmė studijuoti dramos mokykloje (veikusioje prie miesto teatro; vedė aktorius, režisorius ir dramos teatro direktorius Szpakiewicz) Vilniuje ir Varšuvoje. Kartu su A. Krutuliu ir J. Kanopka subūrė Vilniaus lietuvių "Vaidilą". Iš kaimo (Tverečiaus vls., Švenčionių aps.) kilusi ji visą savo amžėlį mylėjo tą kaimą ir — vardan tos Lietuvos — nebijojo kaimo purvo bristi, ir brido kaip mokytoja, kaip kaimo teatro instruktorė, "Kultūros" Dr-jos seklyčių organizatorė, meniško skaitymo vadovė, "Vaidilos" režisorė ir aktorė. Porą metų "Vilniaus žodžio" skiltyse vedė Moterų skyrių. Kartu su V. Čepulyte parašė (kai kas liko rankraščiuos) "Išmakė" (tverečėnų tarme), "Tarp lūšnų", "Kristina", "Išauginai kovotojus". Vilnių atgavus vėl įsijungė į atgaivintąjį "Vaidilą". Vokiečių okupacijos metu talkinėjo Vilniaus radiofonui, paruošdama ir su "Vaidila" atlikdama keletą valandėlių kaimui ir vaikams.

Mirė. Ak, bent tuo laiminga, kad ilsisi... Tėvų žemėje, bet ne už Uralo ar kur kitur svetur!

Dar veidu į mirusius

Tai prof. Stanisław Szpinalski ir Jerzy Wyszomirski.

J. W. nusižudė 1955.6.2 Lodzėje, Lenkijoj. Jis — ilgametis Vilniaus dvarininkų dienraščio "Słowo" feljetonistas, be to, poetas ir kelių apysakų autorius — artimas lietuviams ne vien savo simpatija Lietuvai ir jos kūrybai, bet ir savosios kūrybos koloritu, kuris perdėm kvėpuoja Vilniumi. Turėjo bičiulių Vilniaus lietuvių tarpe, ir nekartą patalkinėdavo lietuvių reikalams.

J. W. buvo didelis rusų literatūros žinovas ir mylėtojas. Čechovo ir Gerceno vertėjas. Jis gerbė rusų, bet ne stalininę, literatūrą. Bodėjosi pokarine lenkų kūryba, kuri, anot jo, savo nerašytuoju motto pasirinkusi "Brolių Karamazovų" vieno skirsnio žodžius: — "Na odnu minutku lož stala pravdoj" (Vienai minutei melas tapo tiesa), ir todėl neskaitė Lenkijoje išleidžiamų knygų: "... melas ir minčių lėkštumas užlieja akiratį, smaugia", ir nervai nebeatlaikė.

Prof. St. Szpinalski mirė 1957.6.12 Paryžiuje, į kur buvo nuvykęs koncertų. Jis *vilnietis* nuo 1931 m., kai, baigęs Varšuvos muzikos studijas ir, be to, dar 4 metus pianistiką tobulinęs pas Paderewskį, įsikūrė Vilniuje. Iš karto kaip fortepiano klasės vedėjas, o vėliau kaip pačios Vilniaus muzikos konservatorijos direktorius. Po 1939 m. rugsėjo tragedijos pasiliko Vilniuje. Nepakluso lenkų pogrindžio įsakymui nedalyvauti atgauto Vilniaus pertvarkomame muzikiniame gyvenime. Priešingai, su Lietuva ir lietuviškuoju muzikiniu gyvenimu suaugo kaip niekas kitas. Iki pasitraukdamas į Lenkiją (1944 m. vasarą) buvo nuolatinis Vilniaus radijo muzikinės programos dalyvis ir — neetatinis muzikos skyriaus redaktoriaus Ant.Karužo — savo konservatorijos auklėtinio — patarėjas. Bet pagaliau ir be mano pastabų prof. St. Szpinalski žinomas lietuviams muzikams, o ypač buv. Vilniaus radijo klausytojams.

Nuo 1951 m. prof. St. Sz. buvo aukštosios muzikos mokyklos Varšuvoje rektorius.

Bet grįžkime į gyvųjų tarpą!

O gyventi, tai, anot Oskaro Milašiaus žodžių, nuolat kurti, gi kurti, tai daryti... neatlaidų teismą sau pačiam. Tai ištiko S. Laucių, V. Alantą, J. Košį, A. Kairį ir J. Bertulį. Va, įsiskaitykime:

"KLB Kultūros Fondo Jaunimo Dramos konkurso jury komisija (J. Kardelis, H. Nagys, K. Veselka, J. Akstinas ir J. Žmuidzinas), 1957 m. rugsėjo 13 dieną susirinkusi posėdžio, nutarė:

"Peržiūrėjusi visus Jaunimo Dramos konkursui at-

(Tąsa 9-tam psl.)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: aksdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 ligi 1 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 ki 4 po pietų.
Trečiadieni pagal sutarti.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez.: RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1—3 ir 6—8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1—4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad ir šeštad. uždaryta
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th CT., CICERO
Kasdien 10—12 ir 4—7 val.
Trečiad. ir šeštad. tik 10—12 val.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro
Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1634 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr Emily V KRIKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad 6—8:30 Trečiadieniais tik susitarus

Tel. ofiso: HE 4-1202 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
(71-oji ir Campbell Ave.)
Valandos: pirmad., ketvirtad., šeštad. nuo 1 iki 4 val.; antrad. ir penktadieniais nuo 5 iki 8.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų.
Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Nakti skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEverly 8-3946
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. p. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — namu CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8.
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telef.: PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių murlose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą dienos uždarbį!

Telef. ofiso: CLiffside 4-2596
Rezid.: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų
Šešt. 2-6 val. popiet, išskyrus šeštad.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 5100 SO. WESTERN AVE.
Tel.: PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v. šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2458 WEST 71 STREET
Kampas 71 ir Campbell Ave.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: GIbson 8-6195
Valandos: pirmad. ir ketv. nuo 5 iki 9 val. vak., antrad. ir penktad. nuo 1 iki 5 val. popiet, šeštad. nuo 2 iki 4 val. popiet, trečiadieniais uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

C. Z. VEZELIS
DANTŲ GYDYTOJAS
4645 S. ASHLAND AVE. YA 7-2246
Val.: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31 os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai, Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA YA 7-7381
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
VAL.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadienį uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 3 p. p.

Dr. Kazimieras
MICHEL

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Ideda netikrą — artificialę aki pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiad. nuo 10-12; penktadieni 10-2.
Šeštadieniais 10—2 val. po pietų.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daromi su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadieni ir sekmadieni uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

(Tęsinys iš 8-to pusl.)

siųstus rankraščius, Jury Komisija keturiais balsais prieš vieną (J. Žmuidzinas siūlė premiją skirti 'Trijų ambasadorių' autoriui Volungei), konstatuoja, kad nė vienas prisiųstas rankraštis nėra pakankamai literatūriškai vertingas ir sceniškas, kad kuriam nors jų galima būtų skirti šią premiją.

"Todėl Jury Komisija rekomenduoja Kanados Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondui už šiam konkursui prisiųstus veikalus premijos neskirti".

Kas iš Gerb. Skaitytojų prieš? Niekas! Juk sprendimas teisingas 100%:

"nė vienas prisiųstas rankraštis nėra pakankamai literatūriškai vertingas ir sceniškas..."

Po p.t. Jury Komisijos raštu pasirašoma. Netgi verta viešai pagirti:

— jie išdrįso!

Arba — arba. O iki šiolei daugeliu atvejų būdavo premijuojama geriausi iš... prisiųstųjų. Tai klaidingi jury komisijų ėjimai. Klaidingi ir — kenksmingi, nes... viešai pripažindavo grafomanus.

Jie išdrįso. Tačiau... Skaitykime toliau:

"Konkurso Jury Komisija, dalyvaujant KLB Montrealio Seimelio Prezidiumo Pirm. Stp. Kęsgailai, kuris Kultūros Fondo buvo įgaliotas patiekti Jury Komisijai uždarus autorių vokus su tikromis jų pavardėmis, — atidarė v o k ą, kuriame Kult. Fondas patiekė visų autorių uždaruosius vokus ir juos atidariusi rado:

1. 'Trys ambasadoriai' — slapyvardė Volungė — pavardė Laucius Stasys, London, England;
2. 'Sąmokslas prieš savuosius' — slapyvardė Šarūnas II — pavardė Alantas Vyt., Detroit, USA,
3. 'Paukščiai' — slapyvardė Kriauplys — pavardė Košys Jurgis, Brooklyn, USA;
4. 'Trečias elementas' — slapyv. Adomas — pav. Kairys Anatolijus, Chicago, USA;
5. 'Velykų zuikeliai' — slapyvardė Brigita Burbaitė — pav. Bertulis Juozas, Los Angeles, USA.

"Visi čia suminėti veikalai Jury Komisijos rasti nepakankamai literatūriškai vertingi ir sceniški, todėl rekomenduojami nepremijuoti ir grąžinti autoriams pagal nurodytus adresus".

Ak, jokiame konkurse nesu dalyvavęs (ir galbūt to žygio išsilenksiu!) ir kalbu iš esmės:

— ar p(lano) t(itulu) Jury Komisija neperžengė savo įgaliojimų, atidarydamas *nelaimėjusiųjų* vokus ir paskelbdama *nelaimėjusiųjų* pavardes?!

Tai iš tikro literatūrinė... staigmena, pirmiena konkursų istorijoje. Faktas, kurs vertas diskusijų.

Juokas — sveikatos barometras

Tai vieno žinomo (atspėkite!) prancūzo pesimisto ir ciniko rašytojo posakis. Tad pabaigai noriu pridurti keletą *literatūrinių* juokmenų:

1. "Ką veikia X rašytojas?" — "Stengiasi nugalėti tinginį. Bet tai pareikalauja tiek daug pastangų, jog pagaliau tinginį nugalėjęs, vėl jaučiasi visiškai pavargęs ir nebegali kurti".

2. John Steinbeck, spaudos atstovo klausiamas, ar mėgsta ir ar daug skaito, atsakė: — "Skaitau kuo mažiausia, mat, perskaitęs blogą knygą imu bodėtis rašęs, o perskaitęs gerą knygą — dar labiau bodžiuos..."

3. M. F. Sulivan, Saint Louis univ. profesorius, nutarė išsiskirti su savo Jeanette (prancūzų kilmės), nes ji labiau mėgsta Hugo kaip Whitmaną.

. Vienas anglas rašytojas, išrinktas į D. Britanijos parlamentą, po kokio pusmečio guodėsi savo draugui:

"Kartą sapnavau, kad kalbu Parlamento nepaprastame posėdy. Pabundu ir apstulbstu. Iš tikro esu tribūnoj. Sapnas pasirodė esąs realybė..."

J. Cicėnas

Amerikos Lietuvių Mokytojų Sąjungos literatūros premija

Amerikos Lietuvių Mokytojų Sąjunga skiria kasmetinę $250.00 premiją už geriausią vaikų ar jaunimo grožinės literatūros kūrinį. Kūriniams įvertinti yra sudaryta premijos sprendėjų komisija iš Danutės Augienės, Gražinos Tulauskaitės - Babrauskienės, Aldonos Šimaitienės, Prano Razmino ir Stasio Tamulaičio.

1. Premijos komisija vertins 1957 m. išspausdintas vaikų ir jaunimo grožinės literatūros (apysakas, pasakas, poeziją, dramą, etc.) knygas ir tais metais parašytus, bet dėl dabartinių sąlygų neišspausdintus kūrinius tų autorių, kurie juos prisiųs komisijai. Autoriai pasirašo tikrąja pavarde.

2. Už premijos komisijos geriausiu pripažintą kūrinį skiriama premija nebus skaldoma tarp atskirų autorių.

3. Knygos ir rankraščiai, prieš tai laimėję bet kokią premiją, šios premijos negalės gauti.

4. Premijuoto kūrinio, jei jis dar būtų nespausdintas, išleidimo teises autorius sutinka be papildomo honoraro perduoti Amerikos Lietuvių Mokytojų Sąjungai.

5. Paskutinė data kūriniams įteikti yra 1958 m. sausio 1 d. Siųsti šiuo adresu: B. Beleškienė, 6921 So. Claremont Ave., Chicago 36, Ill.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GAZOLINO STOTIS

Lyginimas, dažymas, taisomi ir reguliuojami (tune-up) motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. Alyva, baterijos ir padangos. Taip pat mano garaže perkamus duslintuvus įdedu veltui.

Nelaimių pasitaiko. Mes pataisome.

Leiskite mums pataisyti radiatorių.

Ar reikia pagalbos?

(MUFFLERS INSTALLED FREE)

Ford 1941-53	$8.25	Mercury 49-51	$8.95
Chevrolet. All 1937-53	8.25	Oldsmobile 6, 41-50	8.20
Chevrolet 54-55	9.95	Plymouth 42-56	9.95
Chrysler 6, 42-52	9.91	Pontiac 37-54	8.95
Dodge 6, 42-56	9.95	Buick 37-52	12.00

IR TAIP PAT ČIA NEIŠVARDINTIEMS AUTOMOBILIAMS.
Išmetimo paipą irgi įdedama veltui, jeigu perkama kartu su duslintuvu.
DARBAS ATLIEKAMAS PATYRUSIŲ MECHANIKŲ.
Dirbtuvė atidaryta: nuo 8 val. ryto iki 9 val. vak. Sekmad. uždaryva.

M. ČESAS
1934 West 59th Street Tel.: GR 6-9136

NELAUKITE-
RYTOJ GALI BŪTI PERVĖLU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.
222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: CEntral 6-5208

Generaliai Agentai Šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

NEWARK'E VEIKIA OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR
Į UKRAINĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRAŠTUS.
Siunčiame maisto produktus, naujus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t. Turime drabužinių medžiagų, odų, siūlų, muilo ir įvairių kitų siuntiniams tinkamų daiktų.
SIUNTINIAI IŠSIUNČIAMI KAIP GALIMA GREIČIAU.
— Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą. —
— Siuntiniai pristatomi gavėjui maždaug 7-8 savaičių bėgyje.—
Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienų bėgyje.
Siuntėjas gauna asmeniškus gavėjo pakvitavimus.
VISI SIUNTINIAI SIUNČIAMI SU JAU APMOKĖTU MUITU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS.
SIŲSKITE SIUNTINIUS GIMINIEČIAMS!
Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietų.
Reikalaukite katalogų. Rašykite lietuviškai, rusiškai arba angliškai.
Netoli Pennsylvanijos geležkelio stoties Newark'e.

PACKAGE EXPRESS CO. 314 MARKET ST. NEWARK, N. J. Mitchell 2-2452

(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc., leidimu).

Iš anksto siųskite savo dovanas Kalėdoms ir žiemai!

Tik paskambinkite arba parašykite, kada Jūs pageidaujate siųsti savo siuntinius.

Siuntiniai į LIETUVĄ ir Rusiją

Viskas apmokama iš anksto.
Garantuotas pristatymas.

NAUJI DRABUŽIAI, MEDŽIAGOS,

VAISTAI, MAISTAS IR T. T.

Patikimas—greitas—betarpiškas patarnavimas.

Tūkstančiai patenkintų klientų visame JAV krašte.

Reikalaukite naujų katalogų.

CENTRAL PARCEL SERVICE, Inc.

220 SOUTH STATE STREET
Suite 1200
CHICAGO 4, ILLINOIS
Tel.: WAbash 2-9354

Mes turime nuo 1947 metų betarpišką sutartį su Inturistu Maskvoje.

KAZYS STEPONAVIČIUS

Iš praeities į ateitį lietuviškos muzikos ir dainos meno nešėjas ir pionierius

Iš tamsos į šviesą, per skausmus į garbę, šiais žodžiais galima apibūdinti visą žmonijos pažangą ir visų tauriausių tautos sūnų einamąjį kelią.

Kazys Steponavičius

Žmogaus amžius, lyginant su amžinybe, yra tik momentas, bet žmogaus darbai, lyginant su tuo momentu, gali prilygti amžinybei. Šitaip galima charakterizuoti ir Kazio Steponavičiaus gyvenimą ir veiklą, kaip muziko, dainos menininko, organizatoriaus, chorvedžio ir dirigento. Jo gyvenimas ir turtinga muzikos kultūros srities veikla yra iš pat jaunystės metų susieta su Chicagos lietuvių gyvenimu, ne tik ugdant ir tobulinant lietuvišką dainą pačioje Chicagoje, bet su ta daina iškeliant Chicagos lietuvių vardą tolimuose Amerikos miestuose ir net Lietuvoje. Todėl Chicagos lietuviai ypatingai didžiuojasi *savuoju Kaziu*, kaip mylimiausiu savo broliu ir savo kultūros ambasadorium.

Garbingo palikimo paveldėtojas

Chicagos lietuviai nebėra naujokai savo tautinio meno dirvoje. Ne tik tai, — Chicagos lietuviai yra seni pionieriai, nešę lietuviškos dainos ir muzikos aidą į plačias periferijas ir kitapus Atlanto į naujai atsikūrusią nepriklausomą Lietuvą. Mikas Petrauskas, Stays Šimkus, Amerikoje plačiai išvarę lietuviškos dainos meno barus, juos perleidę kitiems tęsti, patys persikėlė į Lietuvą savo prisikėlusiai gimtajai žemei padėti galingai sudainuot laisvės himną. Juos pasekė visa plejada daugiausia jųdviejų pradžioj mokytų, rinktinių solistų, Sodeika, Butėnas, Babravičius ir kt. ir kt.

Kas paveldėjo Chicagoje labai aukšto lygio ir plačiausio garso pasiekusiojo "Birutės" choro įpėdininkystę, kai to choro vedėjas, garsusis kompozitorius Stasys Šimkus, išvyko į Lietuvą? Didysis lietuviškos muzikos maestro pasirinko savo įpėdiniu Kazį Steponavičių, tuomet dar jaunutį muzikos studentą, pranašingai įspėdamas šiam gabiam jaunuoliui garbingą ateitį. Taigi Kazys yra Chicagos lietuvių muzikos meno židinių paveldėtojas ir puoselėtojas bei jos tradicijų tęsėjas iš pačių jos pirmųjų didžiųjų pionierių laikų.

Dar mokinys, jau mokytojas

Tiek maža dar gyventa ir tiek daug jau pergyventa, galima pasakyti apie Kazio Steponavičiaus muzikos meno karjerą. Pirmuosius savo žingsnius muzikos srityje Kazys pradėjo dar 1918 m., Brocktone, Mass., pradėdamas imti komp. Miko Petrausko smuiko pamokas, šiam kartą per savaitę iš Bostono atvažiuojant į Brocktoną mokinių būreliui dėstyt muziką. Iš M. Petrausko jis greit perėjo į Naujosios Anglijos muzikos konservatoriją, Bostone, čia 1923 m. jau pavaduodamas vaikų choro dirigentą Antaną Bačiulį.

1925 m. persikėlęs į Chicagą Kazys Steponavičius pradėjo lankyti Amerikos Muzikos Konservatoriją, toliau lavindamasis instrumentacijos, orkestracijos, teorijos ir kompozicijos srityse, akademines studijas tuo pačiu metu tęsdamas ir 1929 metais baigdamas Lewis Institute (dabar Illinois Institute of Technology) su bakalauro laipsniu. Už gabumus jis priimtas į American Conservatory of Music smuiko ir teorijos dėstytoju.

Dar tebestudijuodamas konservatorijoje jis jau mokė ir vadovavo lietuviškiems chorams, Roselando "Aidui", Cicero "Lyrai" ir kt., pagaliau, dar tebestudentaudamas perima didįjį "Birutės" chorą ir siekdamas toliau išvystyt "Birutės" parengimus suorganizuoja lietuvių Simfonijos orkestrą.

Stasio Šimkaus įpėdinis

Turėdamas puikiausią chorą ir orkestrą Kazys jau 1928 m. spalio 21 d. surengė pirmąjį didįjį "Birutės" koncertą, 1929 m. pavasarį pastatė Miko Petrausko "Birutę", toliau — "Bailų Daktarą", scenon išvesdamas 30 muzikantų orkestrą ir visą rinkinį tos gadynės geriausių Chicagos lietuvių solistų, k.a. Oną Biežienę, Norą Gugienę, Salomę Čerienę, Fr.Jakavičių, Dr. K.Kliaugą, Joną Sarsevičių ir kt. Tais pačiais metais K. Steponavičius jau su 40 muzikantų orkestru surengė atmintiną simfoninį koncertą, diriguodamas Weberio "Oberono" ir Thomas "Raymondo" operų uvertiūras, Schuberto "Neužbaigtąją Simfoniją" ir Brahmso "Vengrų šokius".

Šalia "Birutės" Chicagoje veikė kitas senas garbingas choras "Pirmyn", kurs, sulaukęs 21 metų amžiaus, 1930 m. kreipėsi į Steponavičių, prašydamas perimti vadovavimą.

Ilgiausių Metų Kazio-"Pirmyn" santuokai!

Nuo tų metų "Pirmyn" ir jo vedėjas bei dirigentas K. Steponavičius iki šios dienos yra nebeperskiriami ir, galima drąsiai tvirtinti, abudu toje pačioje darnioje santuokoje susilauks auksinio jubiliejaus, kurs jau kuone pirštu prikišamas, ir deimantinio, kurs irgi beliko vos keliasdešimt metų ateityje! Mat, "Pirmyn" jau turi garbingą 48 metų amžių, o Kazys jam vadovauja jau 27 metai! Tai seniausias lietuvių choras pasaulyje ir, atrodo, Kazys Steponavičius yra "seniausias" chorvedys pasaulyje, vadovaudamas tam pačiam chorui ištisą gentkartę!

Gilyn į girią, daugiau medžių. 1933 m. liepos 16 d., — Dariaus ir Girėno Lietuvon skridimo metai ir pasaulinės parodos Chicagoje metai. Steponavičius masiniame koncerte savo magiška lazdele jau valdo 100 muzikantų orkestrą ir didžiulį jungtinį chorą, tokį pat koncertą pakartodamas per Lietuvių Dieną 1934 metais. Šalia plataus mosto dainos koncertų Steponavičius išteko jėgų ir energijos visai eilei simfoninių koncertų suruošti, duodamas pats savo smuiko rečitalius ir atlikdamas tokių garsenybių, kaip Mendelsono, Saint-Saens, Wieniawskio ir kt. kūrinius.

Exegi monumentum aere perennius

Bet iš visų šių atsiekimų vienas yra ir liks istorijoje, kaip tik vienam K. Steponavičiui charakteringas, įmanomas ir sau lygaus neturėjęs žygis: 1938 metais jis įgyvendino savo ir savo "Pirmyn" choro didžiąją svajonę, visu sąstatu per tūkstančius mylių okeano ir kontinentų pasiekti Lietuvą, ten nuvežant jaunųjų Amerikos lietuvių dainą, kaip ji dainuojama Amerikos lietuvių sostinėje, Chicagoje! Kad Lietuvoje "Pirmyn" buvo nepaprasti svečiai ir kad visa plačioji Lietuva norėjo jį išgirsti, faktas pats už save kalba, kad Steponavičius su savo "Pirmyn" Lietuvoje per trumpą svečiavimosi sezoną Kaune, Vilniuje, Klaipėdoje, Palangoje ir kuone visuose apskričių miestuose spėjo duoti 26 koncertus, be to, pakeliui į Lietuvą ir iš Lietuvos laive ir Londone.

Grįžę iš Lietuvos jaunieji "Pirmyn" choristai ir jo jaunas direktorius pasirodė ne tik nepavargę, bet dar labiau dvasia ir kūnu sustiprėję, nes vienų tik 1939-1940 m. sezone davė koncertus, be Chicagos, dar New Yorke, Clevelande, Detroite, St. Louis, Springfielde, Kenosha, Racine, Waukegane ir Toronto, Kanadoj, keliose vietose net po du ir tris.

1941 m. "Chicago Tribune" festivalyje "Pirmyn" laimi I-jį "A" prizą, jungtiniame su kitais chore duoda lietuvišką dainų koncertą milžiniškame Soldiers Field ir pastato operą "Carmen".

1945 m. garsiajam ukrainiečių chorvedžiui George Benetzky kritiškai susirgus ir nebegalint baigti savo 6 chorų muzikos sezono, ligonio prašomas, Steponavičius perėmė jo pareigas, sėkmingai užbaigdamas sezoną ir jau 10 metų tebevadovauja trims tų chorų, būtent "Sloga", "Harmony" ir "Branka Radicevič".

Onuks — Kaziuko angelas sargas

"Per paskutinius 10 metų dirbu su keturiais chorais. Užsiimu verslu. Darbo daug. Nepajėgčiau to visko atlikti, jei ne mano žmona, Onuks. Ji man ir suteikia galimybę dirbti muzikos srityje", negaliu ir šia proga nepakartoti Kazio prieš keletą metų pasisakymą muzikos korespondentei, Norai Gugienei.

Per tuos ilgus garbingus "Pirmyn" ir K. Steponavičiaus darnaus veikimo metus pastatyta daugiau kaip 40 operečių, kaip St. Šimkaus "Čigonai", Glücko "Gegužės Karalaitė", Leharo "Linksmoji Našlė" ir kt., dukart opera "Carmen", vėl "Cavalleria Rusticana", "Meilės Eleksyras", "Šikšnosparnis" ir po porą koncertų kiekvieną sezoną.

Rengdamiesi būti klausytojais artėjančios Strausso linksmos operos "Die Fleder maus" arba "Šikšnosparnio", tikiu, turėsime galvoje, kokį ilgą, nelengvą, daug daug darbo, vargo ir nemigos kelią garbingasis maestro Steponavičius ir jo šaunūs vyrai ir mergaitės, beveik visi čia gimę jaunuoliai, yra praėję, o kokį įnašą į lietuvybės geriausių savybių, tradicijų ir kultūros palikimą yra įdėję! Trumpoje apžvalgėlėje neįmanoma nusakyti visa tai, kiek meilės, pasiaukojimo ir darbo čia įdėta, kad lietuvių daina skambėtų šiame 6 milijonų mieste ir jos atgarsiai siektų tolimiausias valstybes ir kad mūsų jaunimas per dainą pakeltas į dorą gyvenimą išliktų brangiausio mūsų tautos turto — dainos ir kalbos — meilės paveldėtojas. Tačiau sapienti sat.

J. Pronskus

CHICAGOS ŠVARIAUSIAS IR MODERNIŠKIAUSIAS DARŽAS

BUČO DARŽAS

WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE

83rd and Willow Springs Road

WILLOW SPRINGS, ILL.

NAUJIENA!!!

Pinigai siunčiami į Sov. Sąjungą, Lietuvą, Latviją, Estiją.

Pristatoma per 2 savaites.

Pilnai garantuota ir oficialiai

100 rublių $10.00

Persiuntimas $5.00

Perlaidos didžiausia suma $50.

Tačiau galite siųsti perlaidų kiek norite.

GRAMERCY SHIPPING CO., INC.

744 BROAD STREET, ROOM 925

NEWARK, N. J.

Licensed and Bonded by N. J. State Banking Commission

Lietuviškas Karaliaučius

Kad Karaliaučius tebebuvo lietuviškas dar mūsų pačių gadynėje ir Prūsų Lietuvos buvo laikomas savąja sostine, be kt. parodo žemiau paduodama ištrauka iš šveicarijoje vokiečių kalba leisto mėnesinio "Litauen" 1918 m. rugsėjo 15 d. numerio (Nr. 9):

"Rugpiūčio vidury Karaliaučiaus Tėvynės Muziejuje atidaryta plati lietuvių paroda, kuri truks tris savaites. Parodos tikslas duoti plačią lietuvių liaudies meno apžvalgą. Didžiąją dalį išstatytų eksponatų sudaro rankomis austi audiniai. Ypatingai apsčiai yra juostų ,tų poetiškų, margaspalvių austinių lietuviškų papuošalų. Spalvotų audinių tarpais kabo paveikslai lietuvių dailininkų A. Žmuidzino ir Varno, toliau Kauno Muziejaus direktoriaus V. Daugirdo akvarelės ir įvairūs kitoki. Taip pat apsčiai išstatyta lietuviškų baldų, drabužių, papuošalų ir įrankių, kurie liūdija apie lietuvių menišką skonį ir nagingumą. Daugelis dalykų yra pardavimui. Parodai prisidėjo kaip muziejai, taip privatūs savininkai. Daugelis mokslininkų ir rašytojų, kaip slaptas tarėjas Karge, prof. Dettlefsen, prof. Dr. Weber, Vydūnas iš Tilžės, rašytojas Wöhrle pasižadėjo dalyvauti su paskaitomis. Parodos paįvairinimui popiečiais duodamos programos iš lietuviškų tautinių šokių, dainų ir kanklių koncertų. Parodos pelnas skiriamas iš Rytprūsių į Rusiją išvežtiems lietuviams ir vokiečiams civiliams šelpti".

ANGLŲ KALBA SIRIŠKAI

Damaskas, Sirija. — Kadangi anglų kalba yra tokia gargaliuojanti, ji sudaro ja kalbantiems nemalonumų arabų kraštuose, kurių kalba yra nemažiau gargaliuojanti.

Vienas jankių žurnalistas buvo patekęs į bėdą kaip tik dėl to gargaliavimo. "Kodėl tamsta", paklausė žurnalistą Sirijos žvalgybininkas, nuklausęs jo telefonu pasikalbėjimą su JAV ambasada", kalbėdamas telefonu minėjai generol Bizri vardą?"

"Nieko panašaus, aš net neprisiminiau tokio vardo!" aiškinosi žurnalistas.

"Nesigink, tamsta", nutraukė žvalgybininkas. "Mes tamstą girdėjome".

Žurnalistas pradėjo perkratinėti atmintį ir staiga atsiminė. Diplomatas jį pakvietė užkandžių. "Sorry", atsakė žurnalistas telefonu, "tuo metu aš esu bendrai užimtas", angliškai "generally busy", o arabiškai "general bizri".

* * *

Antarktikoje arba Pietų Ašigalyje temperatūra rugsėjo 20 dieną buvo nukritusi iki 102.1 laipsnių žemiau nulio Fahrenheito. Tai žemiausia žemės planetoj užregistruota temperatūra. Gegužės 11 d. ten buvo 100 laipsnių žemiau nulio.

Badas, pyktis ir geros rankos

Tokia antrašte Elchland leidykla ,Göttingene, Vokietijoj, išleido Elisabeth Pfeil knygutę apie jos pergyvenimus ir nuotykius kitapus Nemuno, t. y. Lietuvoje.

Savo 48 pusl. knygutėje autorė sako: "Karčiausios tarptautinės neapykantos laikais ši nedidelė tauta parodė kitiems pasektinu būdu tikrojo žmoniškumo pavyzdį. Kad visa tai nebūtų užmiršta, taip pat jausdama pareigą kad ir mažu mastu išreikšti savo asmeninę padėką, aš parašiau šį pranešimą".

Pranešime nupasakojama, kaip iš sunaikinto ir badaujančio Karaliaučiaus 1947 m. tarp kovo ir lapkričio mėnesių ji buvo išvykusi į Lietuvą ir kaip lietuviai ją pačią ir daugelį kitų vokiečių paskutiniu momentu išgelbėjo nuo duobkasių, juos sušelpdami ir kartais paskutiniu kąsniu dalindamiesi, nors patys menkai ką beturėjo.

Nupasakojusi kelionės sunkenybes, kaip reikėjo saugotis einant per sieną ir važiuojant geležinkeliais, apie savo išgelbėtojus ji be kt. rašo: "Negaliu praleisti nepaminėjusi, kas man ypatingai įstrigo, tai kad lietuviai iki mažiausio žmogaus yra kupini nepalenkiamo tautinio patriotizmo. Lietuviui jo tauta yra viskas. Bet pirm visko kito — žmogus! Tatai aš patyriau ir tatai aš skelbsiu ir už tai aš dėkoju. Ir tatai man leidžia tikėti, kad dar yra bendras pagrindas tautoms susiprast, kuriuo bendra draugingo sugyvenimo ateitis gali būti pastatyta".

Kiek kaštuoja universitetas?

Kolumbijos universitetas vien šiais metais iki birželio 30 d. gavo $19,086,148.35 aukomis, palikimais ir kt. vertybėmis. Prezidento Dr. Kirk pareiškimu, universitetas per vienus metus iš leido $28,177,-015.74, tačiau į šias išlaidas neįeina išlaidos dar keturioms to universiteto vadovaujamoms kolegijoms. Kolumbijos universiteto išlaidos pastaruoju dešimtmečiu padidėjusios 77 nuošimčiais.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Nauji įančiai sovietų literatūrai

Prieš ešimtį metų siautusi "Ždanovščina", kai Andrei Ždanovas visiems sovietų intelektualams uždėjo "antsnukius", vėl grąžinama visu smarkumu po trumpą laiką trukusio "atodrėkio". Sovietų kultūros ministeris perspėjo rašytojus, kad "bet kokie bandymai šmeižti be pagrindo valstybės aparatą ir abejoti jo naudingumu, nuo šiol uždrausta". Nikita pasijuto priverstas grąžinti drakonišką kontrolę sovietų intelektualams, kadangi komunistinis režimas negali gyvuoti, jei nors truputis minties laisvės pasireiškia.

Sovietų valdžia gali lengvai sukaustyti bet kokį spaudos savistovumą. Ji kontroliuoja visas spaustuves ir visą popieriaus tiekimą, taip pat visas leidyklas, be to, ji turi savo rankose neribotą galią įkalinti ir net nugalabyti, kas tik nesiderina jos politikai. Erenburgo "Atodrėkis" ir Dudincevo "Ne vien tik duona" buvo tik blyškūs prošvaisčiai tos tiesos, kurią jugoslavas Džilas išreiškė savo "Naujojoje Klasėje", bet, atrodo, nuo šiol sovietų imperijoje ir tokių prošvaisčių nebeteks skaityti.

Čaikovskio kontestas 1958 metais

Skelbiama, kad 1958 metais pavasarį Maskvoje įvyks Čaikovskio tarptautinis kontestas, kuriame galės dalyvauti pianistai ir smuikininkai, gimę tarp 1928 ir 1940 metų. Taip pat konteste bus atliekamos Bacho, Mocarto, Šopeno ir Listo kompozicijos.

SOPHIE BARCUS

★

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

KASDIEN: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare.

Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

Garsinkitės "N-nose"

Kodėl smalsūs žmonės skaito Darbą?

Kultūros ir visuomenės žurnalą "Darbą" jie skaito todėl, kad jis yra įvairus savo turiniu,

platus savo akiračiu, kritiškai, bet drąsiai gina ir ugdo demokratines ir humanistines vertybes lietuviškąjame gyvenime, gyvas savo kalba ir styliumi, nes jame rašoma paprastai ir patraukliai įvairaus išsilavinimo skaitytojams.

Jis išeina keturis kartus per metus ir kaštuoja tik $2.00 metams, $5.00 trejiems metams, studentams $1.50, paskiras numeris 55 centai.

Bet kas užsisakys iki šių metų kovo 1 d., tam metinė prenumerata tiktai $1.50, o studentams tiktai $1.00.

Atsiuntusiems savo adresą vienas numeris siunčiamas susipažinti veltui.

Ką tik išėjusiame numery rašo: K. Barėnas, doc. J. Greimas, prof. J. Kaminskas, J. Kiznis, A. Landsbergis, J. Liūdžius, prof. V. Stanka, R. Šilbajoris, P. Tarvydas, A. Valuckas ir kt. tokiais opiais klausimais, kurie rūpi kiekvienam smalsiam žmogui.

"Darbo" administracijos adresas: 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Anglų Kalbos Pamokos

K. GINEITIS

6402 So. Fairfield Ave., Chicago 29
Telefonas: HEmlock 4-8037

(3-čias augštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.).
Duoda prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios

VERTIMAI - PILIETYBĖ - LAIŠKAI

DIPL. MEISTERIS LAIKRODININKAS

Vytautas Alex Račkauskas

PRANEŠA

Gerbiamiems Klijentams, kad persikėlęs į nuosavas patalpas

5113 W. Cermak Road
CICERO, ILL.
Tel.: TOwnhall 3-5864

ir toliau sąžiningai bei greitai ir pigiau negu kitur taiso visokius laikrodžius (anniversarinius, g e g u t e s, antikinius, chronometrus), be to perka ir parduoda deimantus, auksą ir kitokias brangenybes.

D O V A N Ų

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKUBIAI PRISTATOMA
PILNAI GARANTUOTA

S P E C I A L U S ! ! !
10 svarų cukraus ir
10 svarų taukų — $20.00.

C A R E $25.00
1 sv. kavos pupelių
1000 gr. rūkyto Bacon (bekono)
1 svaras razinkų
500 gr. sūrio (40% rieb.)
10 pak. Chesterfield cigarečių
1000 gr. puikiausios salami
200 gr. Ceylono arbatos.

SUDĖTINIS SIUNTINYS $62.00
3½ jardo vilnonės medžiagos vyriškai eilutei
2½ jardo pamušalų
3 jardai vilonės medžiagos moteriškam kostiumui arba suknelei
4 jardai spausdintos medž. suknelei
30 guzikų — 6 šeivos siūlų
1 pakelis adatų

Visi tie daiktai geriausios rūšies ir anglų gamybos. Tie siuntiniai su nurodyta kaina apmokėti muitu ir gavėjas nieko neturi mokėti.

S V A R B U ! ! !
Vartoti daiktai daugiau neįsileidžiami. Mes priimame jūsų supakuotus siuntinius su najais drabužiais ir tekstilėmis.

Mes taip pat siunčiame vaistus oro paštu.

Reikalaukite mūsų kainoraščių.

GRAMERCY SHIPPING COMPANY
118 EAST 28th STREET
New York 16, N. Y.
Tel.: MU 9-0598
Atidaryta kasdien nuo 9 iki 6, šeštadienį 10—1.

Svarbus pranešimas

Mūsų bendrovė turi su Rusijos **Intourist (Maskvoje)** betarpią sutartį — įgaliojimą dėl siuntimo siuntinių į Lietuvą (ar Rusijon). Mes turime teisę priimti Jūsų pačių sudarytus ir mums pristatytus siuntinius persiuntimui LIETUVON—paimant visus reikalingus mokesčius.

Mes siuntinius siunčiame tiesiog į U. S. S. R. be jokių tarpininkų.

Dabar Lietuvon galima siųsti tik VISAI NAUJUS daiktus, nieko vartoto. Siųskite savo siuntinius mums per paštą, o mes juos gavę surašysime dokumentus ir Jums pranešime kiek reikia atsisųti pinigų.

GLOBE TRAVEL SERVICE
4102 Archer Av., Chicago 32, Ill
Tel. FRontier 6-6399 (Sk).

Nuotrupos

Maldininkų pavyzdžiu

Senais laikais fanatiški maldininkai nukeliaudavo šimtus kilometrų, matuodami kelią savo kūnu, t.y. atsiguldami išsitiesę, vėl atsikeldami, nueidami savo kūno ilgį ir t.t. Pasirodo, kad ir šiais laikais atsiranda panašių keistuolių. Vienas akrobatas pasileido į kelionę iš Zalcburgo į Vieną ant... rankų. Jis tikisi baigti ją per 4 mėnesius. Po kiekvienų 50 metrų jam teks ilsėtis. Visokių yra, visokių reik!

Mėgėjos suptis

Ciuricho (Šveicarija) priemiesty praeiviai pastebėjo kelias ožkas, besisupančias ant lentos. Dvi mažesnės stovėjo ant vieno lentos galo, didesnioji, kuri jas supo, — ant kito. Tai vyko seniai nenaudojamoje žaidimų aikštelėje.

Prijaukinta vištа

Phyllis Good, 8 metų mergaitė iš Natal (Pietų Afrika) prisijaukino vištą, kuri seka visur paskui savo šeimininkę. Vakare vištа aprengiama naktiniais marškiniais, o ant galvos jai uždedama kepuraitė. Ji miega kartu sú Phyllis ir dažnai rytais, padėjusi lovoje kiaušinį, pažadina ją garsiai karkdama.

Pats save pralenkė

Garsaus prancūzų tapytojo Degas bute kabojo tik vienas jo paties nutapytas paveikslas. Vienas iš Degas gerbėjų nustebęs paklausė, kodėl tapytojas neturi daugiau savo paveikslų.

— Mat, atsakė menininkas, — tikrieji Degas tiek pabrango, kad aš neišgaliu jų nusipirkti!

Rekordai

Viename Montrealio naktiniame klube neseniai buvo pasiekti 5 nauji pasaulio rekordai: skambinimas pianinu, šokimas, plokštelių uždėjimas, supimasis kėdėje ir bėgimas ant pirštų galų. Pianistas ir plokštelių keitėjas pabaigė vienu metu, ištesėję 101 valandą, bėgikas ant pirštų galų pasidavė po 4 valandų, supikas neišlaikė ilgiau, kaip 60 valandų, nes jam nutirpo kojos. Šokėjas šoko 37 valandas ir pagaliau sugriuvo savo aštuntosios partnerės rankose... Šiuos penkis naujuosius pasaulio rekordus nebūtų reikalo atskirai minėti: buvo pasiektas naujas bendras pasaulio kvailumo rekordas.

Nedėkingumas

George Earles iš Garfieldo (New Jersey) atėjo į pagalbą savo kaimynui, kurio lova pradėjo degti. Earles paėmė degančią antklodę ir nuvežė ją savo automobiliu į gaisrinę. Gaisrininkai antklodę užgesino, bet "gelbėtojas" buvo suimtas už važiavimą girtame stovyje. Iš tiesų, juk tai nedėkingumas!

Dainavos ansamblis iišpildys 3 veiksmų muzikinį veikalą "Išeiviai" Balfo Chicagos Apskrities rengiamam koncerte šį sekmadienį, spalio 6 d., 5 val. po pietų Marijos Aukštesniosios Mokyklos salėje prie 67th ir So. California Ave.

Sprogdins A-bombą kalno gilumoje

Tie patys mokslininkai, kurie susirinkę savo geodezijos ir geofizikos konferencijon Toronte nutarė prašyti pergręžti žemę, svarsto, kokį efektą padarytų atominė, tikriau H bomba, išsprogdinta kalnų gilumoje. Tam tikslui siūloma iškasti kur nors Las Vegas dykumų kalne bent 2,000 pėdų ilgą raitytą tunelį ir jo gale padėjus "baby" bombą apie 100 iki 10,000 tonų TNT, ją susprogdinti. Mokslininkai turėtų iš sprogimo tokią naudą, kad galėtų iš anksto susitarę visose žemės kamuolio dalyse studijuoti bombos sprogimo sukeltą žemės drebėjimą.

Rastas Laokoono originalas?

Kas nėra matęs šiurpinančios skulptūros reprodukcijos, kur gyvatės apsiraitojusios smaugia tris vyrus, du jaunus ir vieną seną? Tai yra kopijos prieš puspenkto šimtmečio Eskvilino kalvoje, Romoje, rastos Laocoon skulptūros, kurios legenda yra tokia. Kadaise Graikijoje buvo Apolono kunigas Laocoon, kuris išprofanavęs savo dievo šventyklą perėjo tarnauti jūrų dievui Poseidonui, bet stipresnis dievas Apolonas savo "išdaviką" nubaudė, nusiųsdamas gyvačių armiją, kuri mirtinai nusmaugė jį patį ir du jo sūnus.

Šiomis dienomis Italijoje, Sperlonga kaime, senoje kalno oloj rasta sutrupėjusi Laokoono figūra, žymiai didesnė už Romoje rastąją, deja, subyrėjusią į daugiau kaip 400 trupinių. Kaimiečiai pakėlė tikrą maištą, nenorėdami archeologų prie radinio prileisti. Laocoon grupė yra graikų legendos įamžinimas, o ta legenda nusako amžinai besitęsiančią žmogaus kovą su savo klaidomis ir likimu.

A. TVERAS
Laikrodžiai ir Brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1947

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN,- TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryto iki 8:00 val. vak.

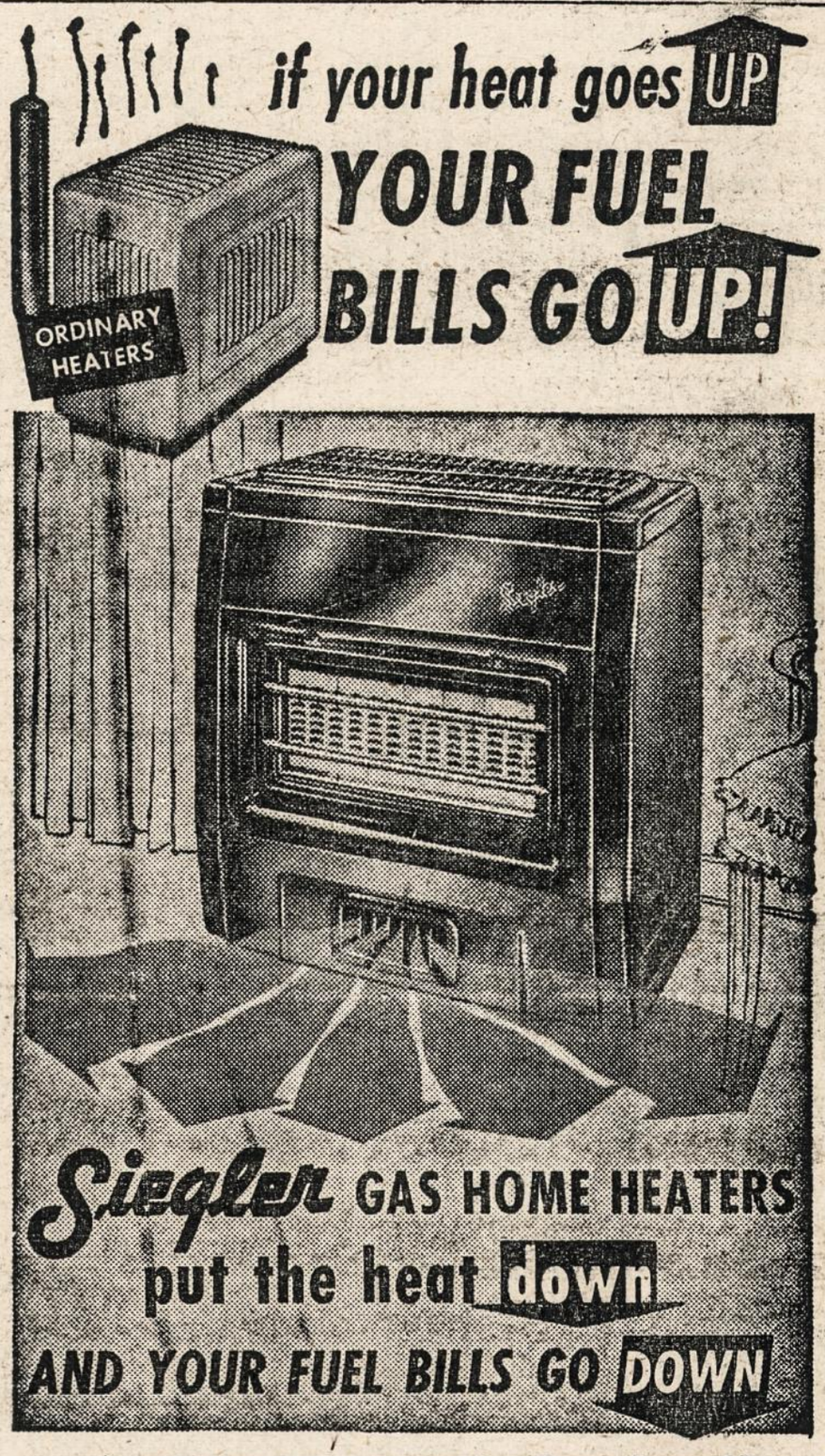

Ordinary heaters pile the heat up on the ceiling until some of it finally seeps down to the living level. If you own an ordinary heater, you know how costly *and uncomfortable* that system is! Siegler does just the opposite . . . your floors in every room get heated first. Heat is not wasted on the ceiling and out the chimney. Don't close off rooms this winter and pay high fuel bills to boot . . . order your new Siegler now.

MONEY BACK GUARANTEE
SIEGLER GUARANTEES MORE AND HOTTER HEAT OVER YOUR FLOORS
Come in today! Let us prove it with a hot demonstration!

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE AND FURNITURE CO.
2876 West Cermak Rd. BIshop 7-3333
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS.